

Tværfaglig interesseorganisation for lystfiskeri, ferskvandsfiskeri,
akvakultur og bredejerinteresser

Sendt per mail til Miljøstyrelsen

mfvm@mfvm.dk

FFD den 25. marts 2020

Vedrørende høringssvar til forvaltningsplan for bæver, journalnummer 2017 – 5409.

Ferskvandsfiskeriforeningen vil indledningsvis sige at vi selvfølgelig accepterer en fornuftig og ikke belastende bestand af bæver i den danske natur. Ferskvandsfiskeriforeningen, kan jo godt undre sig over, at vi indfører en art der har været uddød i Danmark, siden bronzealderen, og langtid før Danmark blev til et kulturlandskab.

Vi mener, at det forvaltningsplanen skal kunne håndtere, er at bæveren ikke breder sig til for mange og følsomme områder. Disse områder er her både landbrugsinteresser, og gyde og opvækst vandløb for vandrefisk. Her tænkes på snæbel, laks og havørreder. Både snæbel og havørred bestande, er jo begge under pres ifølge DTU.

Bæverne i den danske natur, har i dag ingen naturlige fjender, måske kun lille ulvebestand. Det så nok helt anderledes ud for 2500 år siden. Ferskvandsfiskeriforeningen så gerne en lettere regulerings mulighed med i forvaltningsplanen, især hvis bæveren skulle brede sig uforholdsmæssigt.

Fjernelse af bæverens opstemninger, som der bruges en del kræfter på, skal bibeholdes. Der skal være afsat resurser i forvaltningsplanen til dette formål, da udsigten til en større bestand må forudses.

Ferskvandsfiskeriforeningen ser med stor bekymring på mulige bæveropstemninger i små vandløb, som er gyde- og opvækstområder for især snæbel og ørreder.

På vegne af
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Sekretær Bjarne Bach
Væthvej 51, 8870 Langå
bjarne.bach@langaa-sf.dk

Dato: 2. april 2020
Miljø- og Fødevareministeriet
mfvm@mfvm.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Masnedøgade 20
2100 København Ø
Telefon: 39 17 40 00
Mail: dn@dn.dk

Høring af udkast til Forvaltningsplan for bæver

(MFVM j.nr. 2017-5409)

Danmarks Naturfredningsforening fremsender her kommentarer til udkastet til Forvaltningsplan for bæver.

Generelt

Bestanden af bæver har siden udsætningerne været voksende. Med voksende bestand har bæverne spredt sig og flere lodsejere henvender sig derfor til Naturstyrelsen fordi man oplever konflikter.

Forvaltningsplanen har derfor været længe ventet af alle interessenter, som den forvaltningsmæssige ramme for såvel at tilgodese bæver-bestanden som at forebygge og afværge reelle konflikter.

Danmarks Naturfredningsforening ser dermed planens væsentligste formål som at definere og håndtere reelle og væsentlige konflikter, i respekt for at bestanden i henhold til EU forpligtelserne skal sikres en "gunstig bevaringsstatus".

Ministeriet har valgt et nyt og mere handlingsorienteret koncept for forvaltningsplaner generelt, som giver rigtig god mening.

Det er Danmarks Naturfredningsforenings opfattelse at udkastet i de enkelte afsnit sætter de mere overordnede overvejelser og forvaltningsmæssige rammer. Men man kan med fordel overveje at beskrive en konkret "indgang" for berørte lodsejere, som angiver hvad man specifikt skal gøre, hvis man som lodsejer mener at opleve en væsentlig konflikt: Hvilke problemer er væsentlige, hvilke er ikke? Hvor finder man oplysninger om den konkrete kontaktperson i Naturstyrelsen i det pågældende geografiske område? Hvornår giver det mening at overveje hhv. flytning eller regulering af bævere, og hvornår gør det ikke?

Planen kunne således med fordel f.eks. ledsages af en slags vejledning i diagram-form, rettet mod lodsejere som mener at opleve en konflikt, som angiver overvejelser og eksempler og henviser til en lokal kontaktperson/-enhed.

Nedenfor er kommentarer til udvalgte afsnit i planen.

Afsnit 3. Hidtidig forvaltning af bæver i Danmark

Man kunne i dette afsnit med fordel uddybende beskrive konsekvenserne af, at bæver er listet på både bilag II og IV i habitatdirektivet. Altså at bæver dels vil være en del af udpegningsgrundlaget for mindst 2 eksisterende Natura 2000 områder, og dermed vil danne grundlag for en aktiv forvaltning af disse områder (fordi bæver er på direktivets bilag II). Dels, at bævernes "Yngle og rasteområder" der ud over også er generelt beskyttet (også ud over Natura 2000 områderne) fordi den er på direktivets bilag IV. Dette med henblik på at forebygge forvirring om, hvorvidt bæver alene er beskyttet inden for Natura 2000 områder, eller både uden for og inden for.

Afsnit 4.2 Gunstig bevaringsstatus

Det strengt faglige kriterie for at vurdere at en selvstændig bæverbestand har opnået gunstig bevaringsstatus er (jf. afsnittet) at der i en biogeografisk region er mindst 200 individer fordelt på ca 50 reproducerende familier.

Den aktuelle vurdering er at bestanden i den Atlantiske region (Jylland) har "moderat ugunstig bevaringsstatus".

Forskernes estimat er jf. [DCEs notat fra januar 2020](#) at den jyske bæverbestand er på 243-269 individer i 2019, samt et "forsigtigt estimat på 32-35 bæverterritorier med yngleaktivitet og 34-38 territorier uden yngleaktivitet i 2019". På grund af kvaliteten af data har forskerne ikke estimeret usikkerhedsintervaller på bestandsestimaterne. Opgørelsen er således behæftet med meget stor usikkerhed, som følge af både ældre data og de anvendte overvågningsmetoder.

Antallet af individer estimeres dermed til at ligge pænt over individ-kriteriet for gunstig bevaringsstatus, mens antallet reproducerende familier estimeres til at ligge under.

DN finder det problematisk at datagrundlaget for vurderingen af bestandens bevaringsstatus pt. er behæftet med stor usikkerhed og kan derfor absolut tilslutte sig planens angivelse af styrkelse af overvågningen.

Afsnit 4.4 Supplerende bæverudsætninger

Afsnittet beskriver både muligheden for at udsætte bævere fra udlandet, såvel som at flytte danske bævere, der volder problemer.

Udsætning af supplerende dyr fra udlandet er et radikalt anderledes og mere vidtgående forvaltningsmæssigt tiltag, end at flytte "problem-bævere". Derfor foreslås det at opdele afsnittet i 2.

DN kan ikke umiddelbart anbefale supplerende udsætning af udenlandske bævere, da der ikke synes at være et behov for så vidt angår opnåelse af gunstig bevaringsstatus, hvorfor yderligere udsætninger ikke synes at være i overensstemmelse med IUCNs kriterier.

Omvendt kan flytning af "problem-bævere" være et velegnet forvaltningsmæssigt tiltag, ikke mindst som alternativ til regulering.

Afsnit 4.5.1 Afværgesaktiviteter uden dispensation

Afsnittet henviser til et administrationsgrundlag udarbejdet af Miljøstyrelsen, som supplerer forvaltningsplanen. Det anbefales at dette administrationsgrundlag ledsager forvaltningsplanen som bilag, således at lodsejere og interessenter har mulighed for at orientere sig i det.

Det angives at lodsejere, der oplever problemer, kan henvende sig til den lokale enhed under Naturstyrelsen. Det anbefales derfor at afsnittet henviser til Naturstyrelsens hjemmeside med oversigt over de lokale enheder.

Afsnit 4.5.4 Fangst og flytninger

Afsnittet redegør meget fyldestgørende for overvejelserne omkring fangst og flytning som potentiel mulighed for at fjerne en konflikt. Det beskrives herunder at "hvis der er mange bævere i området, hvorfra bæverne flyttes, må det forventes, at det ledige territorium inden for en relativ kort tidsperiode igen vil blive søgt koloniseret, og effekten af indsatsen kan derfor være beskeden".

Det kan dog med fordel tydeliggøres at man derfor ikke kan forvente tilsagn om at Naturstyrelsen vil indfange og flytte en bæverfamilie, hvis territoriet ligger således, at der kort tid efter blot vil indfinde sig andre bævere. Her er andre løsninger på konflikten nødvendige.

Afsnit 4.5.5 Regulering og jagt

Afsnittet indledes med angivelse af at bæveren er strengt beskyttet under EU's habitatdirektivet og "der er derfor ikke fastsat jagttid". Det kan med fordel tydeliggøres yderligere og præciseres, at bestemmelserne i direktivet skelner mellem "jagt" og "regulering" således, at danske myndigheder ikke har hjemmel til at fastsætte en jagttid, men der er hjemmel til at der i individuelle tilfælde, efter en konkret vurdering foretaget af myndighederne, kan gives tilladelse til regulering, under en række forudsætninger.

Det angives afslutningsvist i afsnittet at "regulering i de fleste tilfælde formentlig vil være mere effektivt end regulering af dæmninger (...) samtidig med at det giver de skadelidte mulighed for at agere aktivt på problemet".

På samme måde, som det ikke vil give mening at flytte bævere, hvis andre bævere blot vil indfinde sig umiddelbart efter (jf. afsnit 4.5.4) vil det heller ikke give mening at regulere en bæver, hvis der blot indfinder sig en anden umiddelbart efter.

Det bør derfor præciseres, at der som led i vurderingen af muligheden for regulering vil indgå, om regulering vil give mening på både kortere og længere sigt.

For så vidt angår "at give de skadelidte mulighed for at agere aktivt på problemet" er det ikke i sig selv en overvejelse, der kan indgå i vurderingen af muligheden for at give tilladelse til regulering. Den betragtning bør derfor udgå for ikke at foranledige misforståelser.

Regulering i forhold til bevaringsstatus

Som beskrevet under kommentarerne til afsnit 4.2 om Gunstig bevaringsstatus vurderes den jyske bestand pt (pr. 2019) at have moderat ugunstig bevaringsstatus, på baggrund af et meget usikkert datagrundlag. Antallet af individer (243-269) vurderes imidlertid til at ligge betragteligt over det antal individer (200) som anses for at være det antal individer, som er nødvendigt for at opretholde en gunstig bevaringsstatus, mens antallet af reproducerende familier estimeres til at ligge under.

Ud fra DNs forståelse og objektive vurdering af forholdet til EU lovgivningen følger heraf, at der allerede aktuelt vil være adgang til at ministeriet kan foretage en konkret vurdering af muligheden for at give tilladelse til regulering af specifikke *individer*, under forudsætning af, at dette ikke vil reducere eller begrænse vækst i antallet af reproducerende *familier*.

Da der yderligere er meget stor usikkerhed om antallet af både individer og reproducerende familier, som følge af datagrundlagets kvalitet, kan vi meget varmt anbefale en snarest mulig faglig opdatering af vurderingen af bestandsstørrelse og dermed bevaringsstatus. Det er således DNs forståelse af DCEs notat, at usikkerheden i opgørelsen af bestandens størrelse kan indebære, at forudsætningen for at regulering vil kunne finde sted meget vel kan være tilstede (ud over som beskrevet ovenfor) men ikke pt. kan dokumenteres med den nødvendige faglige sikkerhed.

Mens "regulering" er absolut sidste mulighed jf. forudsætningerne angivet i direktivets artikel 12 og 16, bør det omvendt også kunne være en reel mulighed, når behovet er tilstede og der ikke er andre muligheder og de øvrige kriterier er opfyldt. DN har således ikke på nogen måde et ønske om udbredt anvendelse af regulering, men anerkender at det i enkeltstående tilfælde kan være en nødvendig løsning, når det giver mening, og når det ligger inde for de juridiske rammer herunder i respekt for de i habitatdirektivet angivne forudsætninger.

Med venlig hilsen

Bo Håkansson
boh@dn.dk

Til Miljø- og Fødevarerministeriet
Sendt per mail til: mfvm@mfvm.dk

6. april 2020

Høringssvar til udkast til forvaltningsplan for bæver. (J. nr. 2017-5409)

Agri Nord har læst udkastet til den ny forvaltningsplan for bæver med interesse, da den kan påvirke flere af vores medlemmers og kunders arealer.

Med baggrund i, at Agri Nord har stor erfaring med både tilskudsordningerne "Økologisk Arealtilskud" og "Pleje af græs- og naturarealer" samt udfordringer med dyrkningsarealer der kommer under artikel 32, fremsendes hermed vores høringssvar.

Påvirkning af tilskudsordninger:

Ved at benytte ordningerne "Økologisk arealtilskud" og "pleje af græs- og naturarealer" binder man sig til nogle forpligtigelser i en femårig periode. Ansøger får tilskud hvert år, og ændrer arealets tilstand sig, så det ikke er muligt at overholde disse forpligtigelser, skal vedkommende betale tilskuddet tilbage for de foregående år i tilsagnsperioden samt mister tilskuddet for indeværende og fremtidige år.

Hvis et areal, med f.eks. tilsagn og tilskud til pleje af græs- og naturarealer oversvømmes i år 5, skal det tilskud, der er udbetalt de fire foregående år, betales tilbage. Dette kan have store konsekvenser for både den lille og den store naturplejer. Risikoen for tilbagebetalingskravet kunne resultere i, at færre vil afgræsse arealer, da tilskuddet ofte er afgørende for forretningen. Risikoen for at skulle tilbagebetale tilskud for arealer langs vandløb vil være for stor for flere, og dermed afskrække dem fra at græsse et areal.

Denne forvaltningsplan påvirker direkte risikoen ved at indgå i støtteordninger langs vandløb og lign., hvor bæveren forefindes eller kan etablere sig indenfor en fem årig periode hvor tilsagnene løber.

Det er ikke muligt at gøre tiltag for at sikre sine arealer mod oversvømmelse der skyldes bæver dæmninger, og dermed er dette en risikofaktor, som tilsagshaver ikke kan gardere sig imod.

Herunder er et par regneeksempler på hvad dette kan betyde:

Pleje af græs- og naturarealer uden grundbetaling giver 2.600 kr./ha. Hvis en bæver i det 5. år placerer sin primærdæmning, som ikke må fjernes, så 10 ha ikke kan afgræsses har det følgende økonomiske konsekvenser.

Tilbagebetale af tilskud: 2.600 kr./ha/år * 10 ha * 4 år = 104.000 kr.

Tab af tilskud for det 5. år: $2.600 \text{ kr./ha/år} * 10 \text{ ha} * 1 \text{ år} = 26.000 \text{ kr.}$

I alt mister vedkommende 130.000 kr. i tilskud.

Tilskud til Økologisk arealtilskud gives i 5 år til arealer, der omlægges til økologi. Tilskuddet gives kun til arealer, der opfylder betingelserne for grundbetaling. Lægger en landmand sin bedrift om, får han 870 kr./ha/år i 5 år samt 1.200 kr./ha/år i to år. Yderligt kan han få 500 kr./ha/år for reduceret N-kvote, hvilket særligt ejendomme med mange og lave græsarealer benytter sig af. Etablerer en eller flere bævere sine dæmning så 40 ha oversvømmes det 3. år, vil det have følgende økonomiske konsekvenser.

Tilbagebetaling af basistilskud: $870 \text{ kr./ha/år} * 40 \text{ ha} * 3 \text{ år} = 104.400 \text{ kr.}$

Tilbagebetaling af tilskud reduceret N-kvote. $500 \text{ kr./ha/år} * 40 \text{ ha} * 3 \text{ år} = 60.000 \text{ kr.}$

Tilbagebetaling af omlægningstillæg: $1.200 \text{ kr./ha/år} * 40 \text{ ha} * 2 \text{ år} = 96.000 \text{ kr.}$

Tab af basistilskud for de sidste to år: $870 \text{ kr./ha/år} * 40 \text{ ha} * 2 \text{ år} = 69.600 \text{ kr.}$

Tab af tilskud reduceret N-kvote for de sidste to år. $500 \text{ kr./ha/år} * 40 \text{ ha} * 2 \text{ år} = 40.000 \text{ kr.}$

I alt mister vedkommende 370.000 kr. i tilskud.

Denne risiko er der intet svar på, hvordan ansøger håndterer i forhold til arealbaseret ansøgninger om støtte fra f.eks. Landbrugsstyrelsen.

En løsning kunne, eftersom tilsagnshaver/ansøger ikke har mulighed for at hindre primærdæmningen eller fjerne den og dermed ikke selv er forskyldt i, at arealet ikke kan leve op til tilsagnet, være at anerkende bæverens påvirkning som force majeure.

Agri Nord forventer derfor at påvirkningen fra bæverens naturlige adfærd på støttebærende arealer anerkendes som force majeure så det tilskud der er givet ikke skal betales tilbage samt at der gives tilskud for den resterende periode hvis tilsagnet opretholdes på det resterende af det søgte areal. Dvs. force majeure uden forudgående ansøgning om dispensation.

Mulighed for artikel 32:

Forvaltningsplanen åbner op for at arealer der er berettiget til grundbetaling, men oversvømmes grundet en bævers dæmning, kan indgå i et projekt og dermed komme under artikel 32.

Da der blot er nævnt at Miljøstyrelsen og Landbrugsstyrelsen vil finde en model og at der vil komme en vejledning, er det fortsat uklart hvilke arealer dette vil omfatte.

Det er uklart hvor vandlidende arealerne skal være, før de bliver en del af projektet og ligeledes hvorvidt man vil medtage en bræmme omkring det mest oversvømmede i projektet. Ligeledes er det uklart, hvor længe arealet kan være under artikel 32 hvis det oversvømmes som følge af en primær dæmning. Hvis dæmningen forsvinder efter nogle år, vil arealet så kunne opnå grundbetaling igen.

Landmanden der dyrker arealet vil ikke blot tabe udbetalingen fra grundbetaling men også miste udbytte på arealerne. Dette kan give udfordringer både i forhold til foder og økonomien. Forvaltningsplanen beskriver ikke hvordan denne udfordring gribes an.

Fås der "Økologisk arealtilskud" til arealerne kan dette tilsagn ikke opretholdes hvis arealerne kommer under artikel 32. her vil tabet udover reduceret udbytte også være krav om tilbagebetaling og mistet tilskud for de resterende år tilskuddet ville være. Se beregning ovenfor.

Vanligt vis er det frivillig at indgå i vådområde- eller naturprojekter hvor arealerne efterfølgende vil kunne få grundbetaling i f.eks. 20 år som følge af artikel 32. Men i de tilfælde hvor en bæver laver en dæmning, er dette ikke noget lodsejeren frivilligt har indvilliget i.

Agri Nord forventer hermed at forvaltningsplanen beskriver mere konkret hvilke arealer der kan komme under artikel 32 samt hvordan man forholder sig til arealernes tab af værdi og dyrkningsmuligheder.

Man kan sige, at eftersom det var Miljøstyrelsen, der satte den ud, uden at overveje konsekvenserne af det. Må det være Miljøstyrelsen der er ansvarlig for de forårsaget skaden bævere medfører i det videre forløb.

Fremadrettet:

Med en bestandsøgning på 7-10 % årligt, vil spredningen af bæver ske hurtigt og der vil formentlig ikke gå mange år før det er yngleteritorier i hele Jylland. Dette sammenholdt med risikoen for oversvømmede marker og naturarealer er bekymrende da omfanget og de økonomiske tab både for den enkelte og samlet vurderes at kunne blive store.

I udkastet til forvaltningsplanen står, at det ikke er forventeligt at bestanden i Jylland opnår gunstig bevaringsstatus inden en kommende vurdering i 2025. Den vil dermed fortsat være omfattet af habitatdirektivet og man dermed ikke må regulere arten.

Desuden er der planer om at øge bestanden ved at tilføre individer. Dette vil resultere i flere territorier og familier og dermed kunne resultere i flere oversvømmelser af arealer.

Bæver har lige nu ingen grænse for udbredelse og har allerede formeret sig langt udenfor Klosterheden, som var dens oprindelige udsætningssted i Jylland. Agri Nord kræver hermed at der skal laves en oversigt over hvilke områder den må sprede sig til og en plan for hvad der kan gøres for at hindre skader i de øvrige områder hvis der er en bæver der laver dæmninger der.

I de områder hvor der ikke umiddelbart kan gives tilladelse til at regulere eller på anden måde hindre bævere i at lave dæmninger, der resultere i oversvømmelse af arealer, forventer Agri Nord hermed at der findes ordninger så arealer med tilskudsordninger som "Økologisk arealtilskud" og "Pleje af græs- og naturarealer" ikke berøres økonomisk. Det samme forventes for de arealer hvor arealer med oversvømmelse reducere udbyttet på dyrket arealer, hvor med værdien af disse arealer falder, selvom det skulle kunne gå under artikel 32 i en årrække.

Udsigten til at bæver ikke kan reguleres, forstærker behovet for at afklare hvor mange år et areal kan indgå i artikel 32 samt om det er muligt at optage driften og grundbetalingen på arealer i de tilfælde hvor en dæmning f.eks. forlades og dermed kan fjernes eller falder sammen.

Med venlig hilsen

Kirsten Badawi Plesner
Natur- og Projektkonsulent

Direkte +45 9635 1193
E-mail kbp@agrinord.dk

Til Fiskeristyrelsen

Miljø- og Fødevareministeriet har udsendt et udkast til forvaltningsplan for bæver, j.nr. 2017-5409, hermed fremsendes DTU Aquas høringssvar.

DTU Aqua vurderer, at det både er relevant og hensigtsmæssigt, at der nu bliver arbejdet på at lave en forvaltningsplan for bæver i Danmark.

14. april 2020
Journal nr. 20/1006260
FS/tika

I det fremsendte udkast til en forvaltningsplan er konsekvenserne af bæverens naturlige adfærd delvist beskrevet i forhold til de gavnlige og skadelige effekter for både natur og mennesker.

Bæverens evne til at genskabe dynamik og stor fysisk variation i vandløb kan overordnet være til gavn for biodiversiteten herunder også fiskebestande. Der er imidlertid særligt et element i bæverens adfærd, nemlig opbygning af dæmninger, som i nogle tilfælde kan hindre den faunapassage, som en stor gruppe fiskearter er afhængig af for at kunne gennemføre deres livscyklus.

I forhold til at opretholde naturlige og selvreproducerende bestande af fisk i vandløb, hvor der er bæver, er der beskrivelser i forvaltningsplanen, som bør uddybes og kvalificeres yderligere i relation til både regionale og lokale miljøforhold.

En del fiskearter kræver faunapassage året rundt

I forvaltningsplanen er det beskrevet, at:

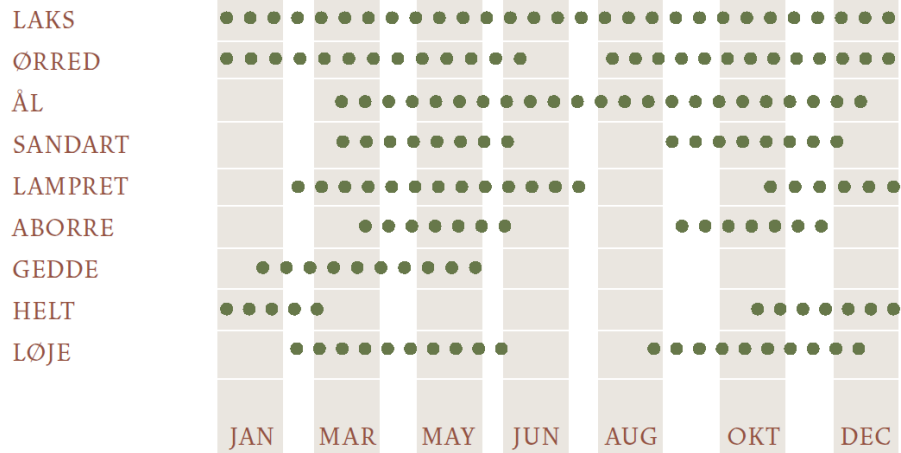
"Nedbrydningen bør i så tilfælde koordineres med tidspunktet for fiskenes migration, hvilket typisk er i november-december".

DTU Aqua skal dog påpege, at undersøgelser har dokumenteret, at en del fiskearter i vandløb vandrer stort set hele året, enten i op- eller nedstrøms retning. Se f.eks. nedenstående figur fra en artikel om betydningen af opstemninger (artiklen kan downloades via dette [link](#)).

Figur 3

VANDRINGSBEHOV

.....
 Vandringsbehov hos udvalgte danske ferskvandsfisk. På alle tider af året er der fiskearter som har behov for at vandre.

Figuren viser, at en række danske fiskearter opholder sig helt eller delvist i ferskvand samt at der er lange perioder af året, hvor i hvert fald en del af bestanden har et behov for at vandre for at kunne gennemføre deres livscyklus. Samlet set er der på alle tider af året fiskearter, som har behov for at vandre op- eller nedstrøms, heriblandt finder man flere rødlistede arter samt habitatarter.

Foruden de arter, der fremgår af figuren, foretager en række andre arter vandringer, eksempelvis foretager arter som skalle og brasen, der lever i søer, vandringer i vandløb. Det sker bl.a. i vintermånederne, hvor de søger skjul for prædatorer. Vandringerne deles som regel op i tre hovedtyper: Gydevandring, fødevandring og refugievandring.

Det vigtige i denne forbindelse er, at det kan være livsvigtigt for det enkelte individ, og dermed populationen, at foretage en vandring - også selvom denne er af begrænset omfang og længde.

DTU Aquas online tjeneste, Ørredkortet viser, hvor der er fundet fisk (ikke kun ørred) i danske vandløb ([link til Ørredkortet](#)).

Dæmninger kan forhindre fiskene i at gennemføre deres livscyklus

På baggrund af ovenstående kan der af hensyn til en række arter af både fisk og rundmunde være behov for at fjerne dæmninger, når de opstår.

Bæveren er med til at genskabe en mere vild og oprindelig natur, som kan bidrage til at genskabe flere og bedre levesteder for fisk i både vandløb og søer. Det er bl.a. i udkast til forvaltningsplan for bæver beskrevet, at

"Bæveren er en såkaldt økologisk nøgleart, hvilket i sin tid var en af de vigtigste grunde til genudsætningen. Bæverens aktiviteter – specielt træfældning og dæmningsbyggeri – ændrer ofte naturtilstanden markant og tilvejebringer oversvømmede arealer, dødt ved og lysåbne arealer. Herved skabes en række niches, som andre dyr og planter kan udnytte".

Man bør dog være opmærksom på, at bæverens aktiviteter sker i et landskab, som i høj grad er påvirket af menneskelige aktiviteter. Derfor kan der i nogle vandløb være særlige forhold, der medfører, at bæverens aktivitet påvirker fiskebestandene negativt.

Konsekvensen for både fisk og smådyr er den samme, uanset om dæmninger bliver etableret af mennesker eller bæver. Eksempelvis er der store danske vandsystemer, hvor dæmninger allerede hindrer, at fisk kan vandre frit i mange hundrede kilometer vandløb og dermed begrænser fiskene i at gennemføre deres livscyklus. I disse vandløb er det med andre ord bestående af fisk, som er sårbare under de nuværende forhold, der kan blive påført yderligere begrænsninger af bæverens dæmningsbyggeri.

I større vandsystemer, hvor vandrefiskene allerede er negativt påvirket af store dæmninger, vil en opbygning af nye dæmninger yderligere reducere fiskenes mulighed for at vandre frit mellem deres gyde- og opvækstområder, helt uafhængigt af om dæmningerne er blevet eller bliver skabt af mennesker eller bæver.

Eksempelvis er bestandene af anadrome fisk i Storå-systemet allerede hindret fri adgang til egnede gyde- og opvækstområder i ca. 2/3 (64%) af det samlede vandsystem pga. en dæmning ved Holstebro. Fri adgang til de tilløb, som ligger nedstrøms denne dæmning, er derfor særligt vigtigere for vandsystemets anadrome fiskearter, som benytter tilløbene som gyde- og opvækstområder.

Naturstyrelsen har hidtil drevet en forvaltning, hvor der både har været arbejdet for bæverens fortsatte fremgang og fiskenes muligheder for at få adgang til de gyde- og opvækstområder, der er tilbage vest for Holstebro – denne praksis bør fortsætte af hensyn til blandt andet fisk, smådyr, herunder habitatarter og Natura 2000-forpligtigelser.

Vi kan også henvise til, at der er en del andre danske vandsystemer med lignende lokale forhold, hvor fiskebestandene er særlige sårbare overfor yderligere forringelse af deres muligheder for vandring til og fra egnede gyde- og opvækstområder.

Fortsat behov for at kunne give dispensation til at fjerne dæmninger

Den nuværende praksis, hvor man i større eller mindre omfang (Flynder Å-systemet undtaget), har fjernet de bæverdæmninger, som i kraft af deres opstemnings-effekt har givet problemer for fisk og mennesker, har ikke hindret bæverbstanden i at stige, faktisk er den mere end tidoblet og har været i konstant fremgang siden introduktionen af bæver.

Med andre ord har den hidtidige forvaltning af bæverbstanden, med nedtagning af problemdæmninger, ikke været i strid med målet om at bevare og opretholde gunstig bevaringsstatus for bæverbstanden.

På den baggrund opfordres der til, at man i forvaltningsplanen indarbejder og beskriver en praksis, hvor der kan gives dispensation til helt at fjerne problemdæmninger i områder, hvor der er særlige fiskebiologiske hensyn at varetage.

Venlig hilsen

Finn Sivebæk

Dansk Land- og Strandjagt

11-04-20

Miljø- og Fødevareministeriet

Natur og klima

J.nr. 2017-5409

Ref. JACBE

Vedr. Høring af "Forvaltningsplan for bæver."

Dansk Land og Strandjagt takker for det tilsendte høringsbrev, som Dansk Land og Strandjagts hørings sekretariat har gennemgået.

Hvis samfundet vil etablere en kunstig bestand (er udsat af myndighederne) af bævere, skal samfundet også yde fuld erstatning, til de borgere der får skader på privat ejendom.

Der bør indføres jagt/regulering på bævere, der giver problemer i lokalområderne, ligesom i Sverige (Der også er omfattet af EU,s habitatdirektiv).

For områder hvor vandløb ikke kan afvande produktionsarealer, på grund af bæveraktivitet, skal alle bævere fjernes.

I 1999 udsatte staten bævere, for i områder at skabe oversvømmelser, med den nuværende og fremtidige regnmængde, vil det ikke være nødvendigt, oversvømmelserne kommer helt af sig selv.

Miljø- og Fødevareministeriets Udkast til forvaltningsplan for bæver, er helt utilstrækkelig, og bør ændres drastisk.

Med venlig hilsen
Dansk Land og Strandjagt.

Erik Clausen
Limfjordsvej 6,
6400 Sønderborg
Mobil 40586278.

Dansk Land og Strandjagt
Tlf : 61609292
Internet: www.dls-jagt.dk
E-mail: formand@dls-jagt.dk

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Kristian Søgaard (krso@hillerod.dk)
Titel: j.nr. 2017-5409
Sendt: 14-04-2020 11:51:27

Høringssvar til ny forvaltningsplan for bæver fra Hillerød Kommune.

Hillerød Kommune finder ikke, at det er klart hvem der skal afholde udgifter til skader forårsaget af fx dæmninger eller brinkscred i offentlige vandløb, herunder om kommunen kan holdes ansvarlig for ikke at have overholdt regulativets dimensioner/vandføringsevne?

Det er heller ikke klart, hvem der skal udbetale erstatning til bredejere, hvis kommunen er nød til at ændre regulativet ved en regulerings-/restaureringssag?

Med venlig hilsen

Kristian Søgaard
Biolog

HILLERØD KOMMUNE, By og Miljø
Telefon: 7232 2184

HILLERØD RÅDHUS | Trollesmindealle 27 | 3400 Hillerød | Telefon: 7232 0000 | hillerod.dk | CVR 29189366

Hillerød Kommune behandler personoplysninger om dig. Du kan læse om dine rettigheder [her](#)

Fredericia, den 14. april 2020

Vedr. høring over udkast til forvaltningsplan for bæver

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til forvaltningsplan for bæver, jeres j.nr. 2017-5409.

Indledning

Vi har i Danmark valgt at bævere igen skal være en del af den danske natur. Dette valg medfører nogle omkostninger, der typisk relaterer sig til forhøjet vandstand og ødelagte afgrøder. I et land som Danmark burde det ikke give anledning til konflikt. Hvis vi som samfund har besluttet, at et dyr skal indføres i naturen, er det selvfølgelig også samfundet, der skal afholde de udgifter, der relaterer sig til denne beslutning. Dette ses f.eks. med beslutningen om, at der skal være ulve i Danmark, om ikke andet, er der i hvert fald indført en erstatningsordning for drab på husdyr relateret til ulven. Det er bare ikke tilfældet med bævere og deres ødelæggende adfærd for nærliggende marker og ejendomme.

Muligheder for lodsejer

Der bør helt konkret tages stilling til, hvad lodsejere og borgere har af muligheder, hvis bævere i nærområdet medfører skade på ejendom. Det kan være forsumpning af landbrugsjord, vand i kældre eller lignende. Myndighederne vælger bevidst at sørge for, at arealer bliver oversvømmet, og dette betragtes som en god ting. Af Miljøstyrelsens hjemmeside¹ fremgår det bl.a., at:

"Bæveren bidrager til biodiversiteten herhjemme. Ved at rydde ud i krat og skabe nye vådområder giver bæveren plads til, at insekter, fugle, padder og en masse andre arter kan trives. Det er indtil videre kun i Vestjylland og Nordsjælland, at man kan finde bæveren i vandløb og åer."

Myndighederne glemmer bare at oplyse, at det er den enkelte lodsejer, der ender med regningen. Samtidigt er der i forvaltningsplanen en underliggende undring over, hvorfor disse bævere skaber konflikt. Det bør være en selvfølge, når man vælger at udsætte arter, der beviseligt er skadelig for nærliggende arealer, at lodsejerne kompenseres i det omfang, at udsættelsen medfører et tab.

Overholdelse af regulativer

Vandløbsloven er utvetydig klar. Regulativet skal overholdes. Hvis der skal ske en forbedret eller forringet vandføring med den konsekvens, at vandstanden falder eller stiger, så er der tale om en regulering. En regulering er underlagt reguleringsbekendtgørelsen, og hævet vandstand udløser i det omfang, at lodsejer lider skade på sine arealer, erstatning.

Hvis en bæver flytter ind i et område, og bæverens aktiviteter medfører bygning af dæmninger i vandløbet, der igen medfører hævet vandstand, så vil dette som udgangspunkt være i strid med vandløbsregulativet.

I forvaltningsplanen gøres der del ud af at forklare, hvorfor der kan blive tale om en regulerings sag, når vandløbet gennem lang tid ikke er vedligeholdt og en bæverdæmning i væsentlig grad har ændret tilstand i forhold til den tilstand, der er fastlagt i regulativet.

¹ <https://mst.dk/service/nyheder/nyhedsarkiv/2020/feb/baeveren-er-i-fremgang-i-danmark/>

Dette ser vi som en præmis, der ikke burde kunne finde sted. Når et vandløb er omfattet af et regulativ, er det oftest også et udtryk for, at vandløbet er offentligt. I et offentligt vandløb er det myndighederne der har vedligeholdelsespligten.

Det virker derfor absurd, at det i en forvaltningsplan udarbejdet af en offentlig myndighed lægges til grund, at det kan forekomme, at en anden offentlig myndighed ikke overholder lovgivningen, herunder vandløbsloven og regulativet for et givent vandløb.

Når forvaltningsplanen også henvender sig til kommuner, bør der i stedet stå, at vandløbsmyndigheden skal overholde vedligeholdelsespligten ifølge regulativet, og hvis en situation opstår, hvor vandløbsmyndigheden ikke har overholdt regulativet, og en bæverdæmning derfor ikke kan fjernes uden en reguleringssag, så kan vandløbsmyndigheden blive erstatningsansvarlig for tab i den periode, hvor regulativet ikke er overholdt. Det bør desuden fremgå, at vandløbsmyndigheden i denne situation selv skal afholde udgifter i forbindelse med reguleringssag, da det er vandløbsmyndigheden, der har forsømt sine forpligtelser.

Habitatdirektivet

I det omfang, at man skulle komme frem til, at det er i strid med habitatdirektivet at fjerne bæverens dæmninger (der vel i hovedsagen er det fænomen, der giver anledning til forhøjet vandstand), idet bæveren er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, så bør der indsættes et afsnit i vejledningen om erstatning til lodsejer, jf. kapitel 2a i NBL. Dette gælder særligt indenfor habitatområder, og reglerne har særlig betydning for myndighedens pligt til at foretage indgreb overfor landmandens rettigheder mod fuld erstatning.

Kapitel 2 a (§§ 19 a-h) blev indsat i naturbeskyttelsesloven med forslag om lov om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og museumsloven (herefter L 146/2003), fremsat 28. januar 2004².

Af lovforslagets almindelige del, afsnit "2.1.1 Baggrund" fremgår det, at:

*"[...]Hidtil har det været antaget, at indgreb overfor igangværende aktiviteter, der forringer eller væsentligt forstyrrer naturtypen eller levestedet, om nødvendigt har kunnet ske ved løbende at indgå aftaler med ejerne om driften eller gennemføre fredninger eller lignende.[...]**Hvis en allerede eksisterende aktivitet i et område forårsager forringelser eller betydelige forstyrrelser, skal aktiviteten omfattes af de nødvendige bevaringsforanstaltninger efter artikel 6, stk. 1.**[...]Kammeradvokatens redegørelse er bl.a. baseret på EF-domstolens dom fra 2002 mod Irland i en sag, hvor Irland blev dømt for at have tilsidesat forpligtelserne i **habitatdirektivets artikel 6, stk. 2, ved ikke at have truffet de nødvendige foranstaltninger for at undgå, at levestederne i et særligt beskyttet område, som følge af områdets anvendelse, blev forringet for de arter, det er udpeget for** (sag C-117/00, Kommissionen mod Irland)."*

Det er på denne baggrund, at man bl.a. indsatte § 19 d, der har følgende ordlyd:

*"§ 19 d. Kommunalbestyrelsen skal pålægge ejeren af en ejendom i eller uden for internationale naturbeskyttelsesområder den drift eller de andre foranstaltninger, **der er nødvendige for at realisere Natura 2000-planen**, hvis der ikke kan indgås aftale på rimelige vilkår efter § 19 c eller en allerede indgået aftale ikke overholdes." (min fremhævelse)*

² Link til forslag: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=89457>

Af de specielle bemærkninger til §§ 19 c og d fremgår det bl.a.:

"[...]Habitatdirektivet forpligter medlemsstaterne til at opretholde eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de enkelte naturtyper og levesteder, jf. direktivets artikel 2, stk. 2. Til dette formål skal medlemslandene på den ene side træffe foranstaltninger for at undgå forringelser af naturtyper og levesteder for arter og betydelige forstyrrelser af arter, som områderne er udpeget for at beskytte, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 2. På den anden side skal medlemsstaterne iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, der kan opfylde arternes og naturtypernes økologiske behov, jf. artikel 6, stk. 1

[...]

Den gældende lov, [...] indebærer en grundlæggende, generel beskyttelse af de naturtyper og levesteder for arter, som området er udpeget for. Samlet set er denne beskyttelse et meget væsentligt bidrag til at beskytte områderne mod fremtidige forringelser og forstyrrelser, jf. habitatdirektivets artikel 6, stk. 2.

Denne »passive« beskyttelse er imidlertid ikke tilstrækkelig i de tilfælde, hvor der er behov for at undgå forringelser eller forstyrrelser fra igangværende aktiviteter (artikel 6, stk. 2) eller hvor der er behov for at iværksætte særlige bevaringsforanstaltninger (artikel 6, stk. 1) med henblik på, at direktivernes formål også på lang sigt kan opfyldes. Beskyttelsen skal derfor ses i sammenhæng med forslag til lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder, hvor der er foreslået bestemmelser om, at der udarbejdes Natura 2000-planer for områderne, som er bindende for myndighederne.

[...]

Natura 2000-planen vil udgøre det administrative grundlag for den konkrete, aktive forvaltning af de enkelte lokaliteter. Planen vil således fremover blive grundlaget for at træffe de nødvendige foranstaltninger efter såvel artikel 6, stk. 2, som artikel 6, stk. 1.

[...]

I særlige tilfælde kan ophør af driften være nødvendig for at opfylde direktivforpligtelsen, ligesom pålæg om fortsættelse af en bestemt driftsform kan blive aktuel. Kravet om begrænsninger i ejerens rådighedsret kan også knytte sig til aktiviteter, der ikke er arealrelaterede men vedrører andre driftsforhold af betydning for tilstanden af den beskyttede naturtype eller det beskyttede levested.

Med forslagets § 19 a og §§ 19 c-19 d tilvejebringes de nødvendige hjemler til, at amtsrådet gennemfører indsatsprogrammet. Der skabes **en ret og en pligt** for amtsrådet til gennem en **langsigtet, aktiv forvaltning at sikre bevaring og genopretning af de beskyttede naturtyper og de beskyttede levesteder.**

Hvor habitatdirektivets forpligtelse til at sikre gunstig bevaringsstatus kun kan opfyldes gennem indgreb over for driften eller andre foranstaltninger på et bestemt areal, og det ikke er muligt at indgå aftale herom, er det nødvendigt, at **myndighederne har et redskab til at gennemtvinge kravet og dermed opfylde direktivforpligtelserne. Det er formålet med forslagets § 19 d.** Et krav om begrænsninger i ejerens rådighedsret kan knytte sig til **såvel arealanvendelsen som andre driftsforhold af betydning for tilstanden af den beskyttede naturtype eller det beskyttede levested.**

[...]

Det foreslås endvidere, at afgørelser efter § 19 d kan tillægges såkaldt »bonusvirkning«, dels i forhold til forbudsbestemmelserne i lovens §§ 3 og 15-19, dels i forhold til anden lovgivning. Med »bonusvirkning« forstås, at behandlingen af afgørelsen efter § 19 d træder i stedet for behandlingen efter andre regler og under iagttagelse af de hensyn, der skal varetages efter disse regler. Herved opnås, at der ikke skal ske parallel sagsbehandling efter flere forskellige lovgivninger. Det forudsætter dog, at der er hjemmel hertil i de respektive love. Sådanne hjemler er derfor indsat i § 19 d, stk. 2, og ved konsekvensændringer af planloven og vandløbsloven, jf. lovforslagets §§ 2-3. Det svarer til den ordning, som gælder for fredningssager, jf. lovens § 38, stk. 5 og 6." (mine fremhævelser)

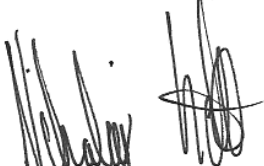
Bl.a. lovens § 19 vedtages i erkendelse af, at det er utilstrækkeligt kun at have en "passiv" beskyttelse for Natura 2000-områderne. Som det fremgår af bemærkningerne til L 146/2003, så var Natura 2000-planerne selve implementeringen af direktivforpligtelsen. I det omfang, at forvaltningsplanen er et udtryk for en implementering af habitatdirektivet, bør naturbeskyttelseslovens regler om erstatning, m.v., tydeligt fremgå af vejledning.

§ 19 d er derfor netop udtryk for, at myndigheden har en ret og en pligt til at gennemføre den nødvendige drift for at realisere Natura 2000-planen. Som det fremgår af bemærkningerne, kan indgrebet være af mindre karakter, men også fuldstændigt ophør (på landbrugsjorden). Indgrebet angår ikke kun arealanvendelsen, men også andre driftsforhold af betydning. Det skal for god ordens skyld bemærkes, at beskyttelsen ifølge EU-Domstolen gælder alle aktiviteter, der er egnet til at påvirke området, også aktiviteter beliggende udenfor området.

Det skal derfor lægges til grund, at lovgiver med naturbeskyttelseslovens § 19 d fastlægger, en ret og en pligt for myndigheden til at gribe ind overfor lovligt bestående aktiviteter, der er nødvendige for at realisere Natura 2000-planen. Indholdet af Natura 2000-planen er retligt bindende for at opfylde habitatdirektivets artikel 6(1) og 6(2), hvilket fremgår af forarbejderne.

Det skal således understreges, at det selvfølgelig ikke er lovligt at ændre et regulativ, med den konsekvens, at vandføringsevnen forringes, hvor begrundelsen er bæverens tilstedeværelse, uden erstatning. Dette gælder både efter reglerne i vandløbsloven, men også efter naturbeskyttelseslovens regler.

Med venlig hilsen

Nikolaj Schulz

Chefjurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 60 14 12 30

E-mail: nsc@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

Maiken Bak Jensen

Jurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 27 15 12 00

E-mail: mbj@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

DYRENES BESKYTTELSE

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

mfvm@mfvm.dk

Vedrørende:

Høring over udkast til forvaltningsplan for bæver, j.nr. 2017-5409.

14. april 2020

D20-386561

Dyrenes Beskyttelses svar på høring over udkast til forvaltningsplan for bæver

Baggrund

Dyrenes Beskyttelse er helt overordnet tilfredse med, at der nu foreligger et udkast til forvaltningsplan for bæver.

Generelle bemærkninger

Bæveren er en vigtig nøgleart i dansk natur, hvorfor Dyrenes Beskyttelse er glade for en forvaltningsplan, der både har fokus på at bringe bæveren til gunstig bevaringsstatus og har øje for løsninger på mulige konflikter mellem menneske og bæver i respekt for dyreværns mæssige hensyn.

Specifikke bemærkninger

Den eneste specifikke bemærkning Dyrenes Beskyttelse har gælder afsnit 6.2 om dansk lovgivning. Her mener vi, at det bør nævnes, at artsfredningsbekendtgørelsens § 30 fastslår, at Miljøstyrelsen kan bemyndige personer og virksomheder til at pleje tilskadekommet vildt eller nødstedt yngel omfattet af bilag 6, samt at bæver er på omtalte bilag 6. Pleje af tilskadekommet vildt omfatter både forsætlig indfangning og håndtering samt i visse tilfælde drab (aflivning) og er således endnu en undtagelse til bestemmelserne i f.eks. § 10.

Med venlig hilsen

Britta Riis, direktør

Michael Carlsen, biolog

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet
Natur & Klimatilpasning
mfvm@mfvm.dk

**DANMARKS
JÆGERFORBUND**

Danmarks Jægerforbund
Molsvej 34
8410 Rønde

Tlf. + 45 88 88 75 00

post@jaegerne.dk

CRV-nr. 15 79 61 46

14. april 2020

Danmarks Jægerforbunds høringsvar til "Udkast til bæverforvaltningsplan"
j.nr. 2017-5409.

Danmarks Jægerforbundet har modtaget Miljø- og Fødevareministeriets udkast til forvaltning for bæver. Det udkast som er sendt i høring, giver anledning til en række principielle bemærkninger og nogle konkrete kommentarer.

Integrerende plan for bæveren i den danske natur Danmarks Jægerforbund hilser en bæveren velkommen i den danske natur. Bæveren er som nøgleart med til at øge biodiversiteten og ikke mindst naturlige dynamikker i det danske landskab. Den eksisterende plan fokuserede på at etablere bæveren i Danmark, hvilket vi konstaterer til fulde er lykkedes.

Vi er enige i at den nye forvaltningsplan skal sikre at bæveren nu integreres den danske natur og landskab. Vi ser en række udfordringer ved høringsudkastet, da vi ikke oplever at planen ser langt nok frem i tid.

Vi konstaterer, at bæveren nu stort set har spredt sig til hele Jylland. Indenfor en årrække vil vi forvente at bæveren har slået sig fast som vildtart i Jylland. Dette vil øge de positive effekter for naturen, men vil samtidig medføre øgede konflikter i forhold til landskabselementer og jordbrug. Vi forudser derfor at omkostningerne til afbødning af disse konflikter vil stige stødt.

Planen belyser en række initiativer til at afbøde disse konflikter. Danmarks Jægerforbund oplever dog, at den jagtlige efterstræbelse som forvaltningsværktøj negligeres. Vi mener at jagtlig efterstræbelse kan have en gavnlig effekt for at øge accepten af bæveren tilstedeværelse og samtidig kan være stærkt medvirkende til at minimere truslen fra selvtægt.

Danmarks Jægerforbund anbefaler derfor at jagtlige efterstræbelse indtænkes i planen, hvor målet i første omgang er at minimere omkostningerne til af afbøde konflikter med jordbrug og andre landskabelige interesser, sekundært for at sikre en bedre accept af etablering af bæveren til gavn for øget naturlig dynamik og biodiversitet.

Danmarks Jægerforbund ønsker således, at bæverens bestandsstatus snarest muligt kan vurderes som gunstig og at bæveren derfor indenfor de to biogeografiske regioner i Danmark overføres til bilag V-status i EU's habitat direktiv. Vi mener at planudkast i sig selv understreger at bæveren ikke længere har behov for den strengest mulige juridiske beskyttelse.

Danmarks Jægerforbund er bevidst om, at den første jagtlige efterstræbelse af enkeltindivider af bæver vil være et myndighedsanliggende. Men på sigt stiller vores medlemmer sig gerne til rådighed for en Task force som kan understøtte myndigheder i dette arbejde. Vi ønsker at nærværende plan tager højde for denne situation og gerne ud fra et adaptivt princip.

Konkrete kommentarer til det foreliggende udkast
Afsnit 2.2 Føde side 6 - her omtales bæveren som vegetar. Vi mener den rettelige biologiske betegnelse er *herbivor*.

Afsnit 2.2. Slægtskab og udbredelse s. 7
Danmarks Jægerforbund er også vidende om at bæveren er etableret i Himmerland.

Afsnit 4.1.1 Delmål s. 9 punkt 2.
Der tales om at minimere konflikter i forhold til øvrige naturværdier? Danmarks Jægerforbund mener at dette punkt bør uddybes. Umiddelbart er vi af den opfattelse at den fri naturlige dynamik råder, hvor bæveren ikke konflikter med jordbrugs- og andre samfundsøkonomiske hensyn.

Afsnit 4.4 Supplerende bæverudsætninger s. 11
Danmarks Jægerforbund ser ingen grund til at udføre yderligere udsætninger af bæver i Danmark. At bruge ressourcer på at fange og flytte problematiske individer anser vi for spild af ressourcer og anbefaler jagtlig efterstræbelse.

Afsnit 4.5.3 Hegn og afskrækning s. 14
Danmarks Jægerforbund mener at frahegning af bæver er et brugbart forvaltningsværktøj, men ønsker at sådanne hegne udformes således at de til mindst mulig gene for den øvrige fauna.

Danmarks Jægerforbund er ikke bekendt med at midlet Wöbra® er godkendt til brug i Danmark?

Afsnit 4.5.4 Fangt og flytninger s. 15
Danmarks Jægerforbund vurderer ikke det er en langsigtet løsning af fange bævere for at flytte dem.

Venlig hilsen
Danmarks Jægerforbund

Claus Lind Christensen
Formand

Direkte tlf. + 45 27 80 28 55
E-mail clc@jaegerne.dk

TEKNIK OG MILJØ

Herning
Kommune

Miljø- og Fødevareministerieret
Natur og Klimatilpasning
mfvm@mfvm.dk

Natur og Grønne Områder,
Enghavevej 10
7400 Herning
Tlf.: 9628 2828
Lokal 9628 8159

ngodl@herning.dk
www.herning.dk

Sagsnummer.:
-

Kontaktperson:
Daniel Lindvig

Dato: 01.04 2020

Høringsvar til forvaltningsplan for bæver (J.nr. 2017-5409)

Herning Kommune har behandlet forslag om ny bæverforvaltningsplan og har i den forbindelse nedenstående bemærkninger og forslag til planen:

Det fremgår ikke af forvaltningsplanen, at der er gennemført en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet. Dette betyder, at det er svært at aflæse begrundelser og afvejninger, der ligger bag forvaltningsplanen. Herning Kommune ser derfor frem til at læse konsekvensvurderingen, som forventes udarbejdet som en del af godkendelsesproceduren efter habitatdirektivet, således at detaljerne i afvejningen mellem beskyttelsen af bæver i forhold til det eksisterende udpegningsgrundlag (arter og naturtyper), der bl.a. består af migrerende fiskearter (laks) og lampretter (hav-, flod- og bæklampret), bliver tydelig. Det fremgår heller ikke hvordan man når frem til – og vurderer effekten af - de afværgeforanstaltninger, der er foreslået for at beskytte det eksisterende udpegningsgrundlag i Natura 2000 området (jf. EU-dom mod Polen C-441/17). I den forbindelse er det ikke af betydning om bæverens aktiviteter findes indenfor selve habitatområdet eller påvirker ind i habitatområdet (jf. EU-dom mod Tyskland C-142/16).

- Herning Kommune anbefaler en udbygning af forvaltningsplanen med en beskrivelse af bæverens forventede påvirkning af udpegningsgrundlaget i jyske EF-habitatområder og de afværgetiltag, der automatisk sættes i værk for at beskytte arter og naturtyper i tilknytning til Natura 2000 områder.
- Herning Kommune anbefaler en præcisering af behovet for habitatkonsekvensvurdering af forvaltningsplanen og hensynet til eksisterende Natura 2000 områders udpegningsgrundlag både gældende for naturtyper og arter - herunder vandrefisk (laks) og lampretter (hav-, flod- og bæklampret).

Naturklagenævnet afgør i september 2005, at det er ”den myndighed der på tidspunktet for ny forvaltningsplan har dispensationsbemyndi-

gelsen jf. §3 i naturbeskyttelsesloven, der skal godkende forvaltningsplanen” (før amterne – nu kommunerne). Det er muligt, at der efter 2005 er indført ændret lovgivning, der gør at kommunerne ikke længere har en rolle at spille i godkendelsen af forvaltningsplanen. Miljøstyrelsen anmodes om i et særskilt afsnit at redegøre for eventuelle ændringer i myndighedsrollerne og hvordan dette forholder sig til Naturklagenævnets afgørelse fra 2005. Forvaltningsplanen lægger op til at sekundære dæmninger, der ikke vurderes nødvendige af hensyn til bæverens bo, kan fjernes, men at primære bæverdæmninger nedstrøms et bæverbo er beskyttede, og at vandløbsregulativer løbende skal tilpasses bæverdæmningerne. Der er behov for i forvaltningsplanen at afklare om bæverdæmninger ved forladte bæverbo kan/skal fjernes.

Man forholder sig i forvaltningsplanen ikke til omfanget af de opgaver det tilfører kommunerne, samt de omkostninger som er forbundet hermed, til fornyede opmålinger og ressourcer til regulativrevision. Regulativrevisioner er en administrativ tung opgave, som indebærer høringsforløb og dialog med lodsejere, og vil være defineret af hvor og hvornår bæveren slår sig ned. Dette vil være en ekstra opgave, som går ud over sædvanlig revisionspraksis for regulativer.

- Herning Kommune stiller derfor krav om stillingtagen til - og klarhed om - kommunernes afledte opgaver, med tilpasning af vandløbsregulativerne til bæverens dæmningsbyggeri og de afledte omkostninger, herunder til administrativ opgaveløsning og de erstatningsmæssige forhold for lodsejere.

Planen forholder sig heller ikke til hvordan - og hvem der skal betale for kompensation af lodsejere, som påføres tab som følge af en regulering og et nyt regulativ. Ved reguleringssager kan der opstå situationer hvor en kommune pålægges at betale kompensation for reguleringen, men det oplyses ikke om staten vil kompensere kommunen i sådanne situationer.

- Herning Kommune anmoder om klarhed omkring kriterier for hvornår dæmninger kan forventes fjernet af Naturstyrelsen, således at Herning Kommune i sin vandløbsadministration kan vurdere, hvor det vil være meningsfuldt at investere i fjernelse af øvrige spærringer og vandløbsforbedrende indsats for f.eks. etablering af gydeområder m.v.
- Herning Kommune opfordrer til en fortsat smidig proces, når kommunen som §3 og vandløbsmyndighed indstiller en spærring til hel eller delvis fjernelse i private og offentlige vandløb.

Det fremgår ikke i hvilken udstrækning arbejdet med forvaltningsplan for bæver har været koordineret med den nationale forvaltningsplan for laks som er fra 2004, og tilsvarende står til at skulle revideres af Miljøministeriet i sommeren 2020. Herning Kommune vurderer, at der er behov for øget national viden om den biodiversitet bæveren giver anledning til ved tidvis oversvømmelse, træfældning og dæmningsbyggeri. Der er endvidere behov for øget viden om værdien af midlertidige afværgeforanstaltninger i form af delvis fjernelse af primære dæmninger i laksefiskenes vandringsperioder.

Det foreslås at forvaltningsplanen indeholder et afsnit, der beskriver fremadrettede effektundersøgelser og at staten følger udviklingen og konsekvenserne af forvaltningsplanen.

- Herning Kommune opfordrer til at staten følger udviklingen og konsekvenserne af forvaltningsplanen, herunder belyser artsrigdom og udviklingen i naturkvalitet og naturtyper i og omkring bæverdæmninger.

Hvis der er spørgsmål til sagen, kan jeg kontaktes på tlf. 96 28 81 59 eller på ngodl@herning.dk.

Med venlig hilsen

Daniel Lindvig

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

Natur og Klimatilpasning
J.nr. 2017-5409

Vedr.: Høringssvar til Udkast til Forvaltningsplan for bæver

Undertegnede sammenslutning, der repræsenterer ca. 2000 personer med interesse i lystfiskeri, ønsker at fremsætte nedenstående bemærkninger til udkastet til Forvaltningsplan for bæver:

Udkastet beskriver naturligt nok en hel række faktorer, der skal iagttages omkring forvaltningen af bæverbestanden.

Udkastet har dog en bemærkelsesværdig ringe beskrivelse af forhold, hvor bæverens tilstedeværelse påvirker arter negativt.

Vi kender bedst det vestjyske område, hvorfor vore bemærkninger tager udgangspunkt i det.

Storå-systemet er et af landets største vandsystemer, og den har en del fine sidevandløb, der enten allerede har eller potentielt kan få gode gydemuligheder for forskellige arter af fisk.

Af arter kan fremhæves ørred og laks.

Fælles for disse arter er, at de ikke bare er migrerende men også anadrome.

Det er derfor helt afgørende for disse arter, at der er kontinuitet i vandløbet.

For begge arters vedkommende er dæmninger direkte skadelige for gydepladserne (sedimentation) samt adgangen til gydepladserne.

Gydepladserne kan betegnes som en kritisk resurse for begge arter.

Laks monitoreres internationalt og er en art i stærk tilbagegang.

I Danmark er det ved en flot indsats fra mange sider lykkes at vende denne udvikling og i Storå endda som det eneste sted i Danmark i en sådan grad, at bestanden nu skal klare sig uden udsætning.

En bevarelse af status forudsætter dog, at adgangen til gydemuligheder ikke forringes, og den må meget gerne forbedres.

Der skal ikke meget til at den gode udvikling vender.

Ørreder omtales ikke ofte, da de ikke monitoreres på samme måde, men det er værd at bemærke, at ørredbestandene i Danmark generelt har det meget dårligt.

For Storå-systemets vedkommende er havørredbestanden særdeles langt fra det både mulige og ønskelige niveau.

Fagligt input herom kan hentes hos DTU Aqua.

Ørreder gyder bl.a. helt oppe i de små vandløbsspidser.

Relativ ny viden viser, at laks også bruger vandløbsspidserne, mens de er små, idet der er et opstrøms træk af lakseyngel.

Offentlige instanser har sammen med lystfiskere gennem mange år arbejdet for at øge bestanden af laks og ørred. Der er brugt store summer på arbejdet fra især det offentlige, men også lystfiskerne har finansieret pæne beløb ud af medlemskontingenter. Derudover er der lagt 1000-vis af timer i frivilligt arbejde.

Det er for at bevare momentum og den frivillige indsats nødvendigt med en meget smidig sagsbehandling i forhold til helt at kunne fjerne eventuelle dæmningsbyggerier i de gode gydevandløb. Af hensyn til kontinuiteten skal det gælde såvel primære som sekundære dæmningsbyggerier. Vandløbsmyndigheden kan givet vist bistå med udpegning af disse vigtige vandløb. Er en fjernelse af dæmningen ikke nok, må man gå til flytning af bæverne eller ultimativt regulering.

Vandsystemet rummer mange vandløb, hvor bæveren godt kan accepteres, men som nævnt må vandkvalitetsmæssigt gode vandløb helt friholdes for dæmningsbyggerier. De er netop disse vandløb laks og ørred benytter til gydning, mens vandkvaliteten er af mindre betydning for bæveren jfr. s. 4 i udkastet.

Eksempelvis kan nævnes, at der er investeret over kr. 1.000.000,- til fjernelse af opstemninger og etablering af gydebanks i Gryde Å, der er et tilløb til Storå. Det er paradoksalt at se, at bæveren herefter kan få lov at etablere nye spærringer i selvsamme vandløb.

En helt tilsvarende problemstilling ses i Idom Å, der ligeledes er et tilløb til Storå. Også her er der brugt ca. kr. 1.000.000,- på dambrugsnedlæggelse og vandløbsrestaurering.

Ser man på vandløbssystemet som helhed, er der brugt rigtig mange penge med betydelige tilskud fra staten til opkøb af opstemningsrettigheder. En god del af disse penge kan være spildt, hvis man ikke sikrer mulighed for dæmningsfjernelse.

Der har været en praksis med en periodevis delvis nedrivning af dæmningsbyggerierne i vandløbet, men det er ikke en optimal løsning.

Dels er kontinuitetsprincippet brudt, dels opstår der damme bag dæmningen, hvor der sker bundfældning af substrat, fordi vandhastigheden nedsættes væsentligt.

Afhængig af, hvor en dæmning etableres, vil substratet kunne sammenklatte gydebanks, så de er uden effekt.

Ved nedtrækningsmetoden må man forudse, at det opsamlede substrat sendes videre i klumper med risiko for tilslamning af nedstrøms beliggende gydebanks.

Det er desuden almindelig kendt, at både for optrækkende gydefisk og for nedtrækkende yngel, er opstemninger en forhindring, der ikke nødvendigvis overvindes, selv om det ser ud til at være muligt. Det giver naturligvis et "produktionstab" af fiskeyngel.

Udkastet nævner nogle af disse forhold:

S. 13

Fuld nedrivning af en dæmning kan få negative konsekvenser for de fisk, der lever i dammen afhængigt af, hvor hurtigt dæmningen fjernes og dammen tømmes. Opsamlet sediment kan igen føres nedstrøms vandløbet, hvilket kan skabe problemer for fisk og andre vanddyr. Gentagne nedrivninger af især primære dæmningsbyggerier i et område vil sandsynligvis også have en negativ effekt på bæverbestanden. Fuld nedrivning vurderes derfor at have en negativ effekt på biodiversiteten og den naturlige dynamik.

Bemærkning:

Det forudsættes her, at der er en særlig fauna i dammene.

Denne fauna har ikke kunne påvises ved el.-fiskeri. Her er kun fundet meget få, ældre ørred.

Den naturlige dynamik er sat ud af kraft i vandløbet, når der bygges dæmningsbyggerier.

Effekt på biodiversiteten og den naturlige dynamik vil være lille ved rørgennemføring og delvis nedbrydning af dæmninger. Bæveren får i store træk lov til at fortsætte sit virke, så længe vandstanden er tilstrækkelig til at dække indgangen til boet. En rørgennemføring fungerer som fiskepassage, hvis indsatsen er udført korrekt og med det rette materiale. Delvis fjernelse af en dæmning kan sikre, at fisk kan passere.

Bemærkning:

Det er korrekt, at bæveren prioriteres, men det sker frem for andre truede arter, hvis man laver rørgennemføringer.

Det samme gælder delvise nedrivninger.

Vi er tvivlende overfor, om rørgennemføringer er den rette løsning for alle arter.

Som nævnt har opstrøms trækkende gydefisk en tilbøjelighed til at stoppe ved opstemninger.

De vil ikke nødvendigvis forcere denne – ej heller via et rør.

Nedstrøms migration af ørred- og lakseyngel sker i vandoverfladen.

Det er derfor ikke sandsynligt, at de vil benytte et rør.

Nedbrydningen bør i så tilfælde koordineres med tidspunktet for fiskenes migration, hvilket typisk er i november-december.

Bemærkning:

Nedbrydning kan ikke indskrænkes til den nævnte periode.

I nov. – dec. er der ganske rigtigt et optræk af laks og ørred til gydepladserne.

For specielt ørreds vedkommende kan dette optræk udmærket være igangsat tidligere.

Efter gydeperioden trækker de udlegede fisk tilbage til hovedvandløbet for at vende tilbage til havet.

Det sker fra dec. - marts/april.

Udtrækkende yngel er aktiv fra især marts – april, men naturen er så viseligt indrettet, at de ørred, der vælger at blive i vandløbet (altså bliver bækørreder) trækker nedstrøms i vandløbet, jo større de bliver.

Det er en migration, der strækker sig over det meste af året.

Hertil kommer, at meget peger på, at der er et regulært efterårsnedtræk af yngel, der er på vej mod havet.

Stalling og lampret har ikke været nævnt, men de bør også medtænkes.

Lampret har en livscyklus, der ikke er enkel at definere, idet den varierer fra art til art og faktisk også fra vandløb til vandløb.

Iflg. Atlas over danske Ferskvandsfisk migrerer eksempelvis flodlampret sommer, efterår og igen om foråret. I nogle vandløb sker migrationen en gang om året, i andre 2 gange.

Den ekstremt pressede stalling kræver frisk strømmende lavt vand på gydestederne.

Stalling gyder om foråret.

Efter klækning søger ynglen nedstrøms.

Ovenstående arter er alle afhængig af kontinuitet i vandløbet – vel at bemærke en kontinuitet, der i praksis skal være der helårlig.

Konklusionen må derfor entydigt være, at der ikke kan og må være dæmninger i vandløb, der udpeges som værdifulde gyde- og opvækstvandløb.

Hvis man tillader dæmninger i gode/potentielt gode gyde- og opvækstområder, tvinges man som lystfiskerorganisation til kraftigt at overveje, om man skal fortsætte arbejdet med vandløbsrestaureringer både i penge og tid.

Indsatsen i vandløbene har til formål at medvirke til sikring af målopfyldelsen, der desværre mange steder langt fra er nået.

Denne målopfyldelse vil næppe kunne ske, hvis der er bæverdæmninger.

Konkluderende:

1. Det bør være muligt, at helt at friholde kvalitetsstrækninger for bæverdæmninger.
2. Der savnes en kobling mellem bæverhandlingsplanen og forholdet til de truede fiskearter.
3. Der er ikke redegjort for, hvordan skal kommunerne forholde sig, når målopfyldelse ikke kan ske grundet dæmningsbyggeri.
4. Man bør overveje at kompensere det frivillige arbejde, hvis dæmningerne bevirker, at arbejdet er omsonst.

Med venlig hilsen

Sammenslutningen ved Storå

Gunnar H. Pedersen

Formand

Ove Krarupsvej 17

DK-6990 Ulfborg

Tlf.: +45 20 46 82 58

Mail: gunnar@houlbypedersen.dk

Hjemmeside: www.svstora.dk

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Mette Thornholm (METHO@halsnaes.dk), Kristian Søgaard (krso@hillerod.dk)
Fra: Jakob Christian Lausen (jacl@halsnaes.dk)
Titel: j.nr. 2017-5409 Høringssvar vedr. bæverforvaltningsplan.
Sendt: 14-04-2020 11:58:02

Høringssvar ifm forslag til bæverforvaltningsplan.

Halsnæs Kommune har ikke haft et stort erfaringsgrundlag i forhold til evt. udfordringer bævere og deres aktivitet kan medføre i relation til vandløbslovens bestemmelser.

Kommunen finder dog, at det ikke fremgår tydeligt af forslaget til forvaltningsplan, hvem der skal afholde udgifter til skader forårsaget af f.eks. dæmninger eller brinkscred i offentlige vandløb – kan kommunen holdes ansvarlig for ikke at have overholdt regulativets dimensioner/vandføringsevne?

Såfremt kommunen er nødsaget til at ændre regulativet ved en regulerings-/restaureringssag hvem skal så udbetale erstatning til brederejere?

Disse spørgsmål bør håndteres i forvaltningsplanen og være tydeligt afklaret forinden denne vedtages.

Venlig hilsen

Jakob Christian Lausen
Specialkonsulent - Natur

Direkte 4778 4491 · jacl@halsnaes.dk

By Erhverv Kultur og Miljø · Natur og Miljø
Rådhuspladsen 1 · 3300 Frederiksværk · Telefon 4778 4000

Halsnæs Kommune · mail@halsnaes.dk · www.halsnaes.dk

[Oplev Halsnæs – din guide til det rå og autentiske Halsnæs](#)

Lemvigegnens Landboforening

Miljø- og Fødevarerministeriet
Departementet
Natur og Klimatilpasning
mfvm@mfvm.dk

Lemvig den 14. april 2020

Høring over udkast til forvaltningsplan for bævere (j.nr. 2017-5409)

Til supplerung af høringssvar afgivet af Landbrug og Fødevarer tilføjes herved et stærkt lokalt ønske og behov hos den enkelte lodsejer for at søge en reguleringstilladelse.

I området omkring "Klosterheden" hvor jord og vandløb ejes af en stor del af vore medlemmer opleves antallet af faktisk forekommende bævere lavt vurderet.

Det vil være et stærkt solidaritets signal, at der blev givet en generel mulighed for at søge en reguleringstilladelse, idet den enkelt ramte lodsejer da vil vide, at Naturstyrelsen vil være nød til at forholde sig til regulering af det eller de enkelt dyr, der udgør et erhvervsøkonomisk udfordring netop for denne lodsejer.

I øvrigt er vi helt enige i de betragtninger, der er gengivet i LF' s høringssvar.

Venlig hilsen

Henrik Damgren

Direktør, Lemvigegnens Landboforening
hd@lemvig-landbo.dk

HOLSTEBRO
KOMMUNE

KIRKESTRÆDE 11 . 7500 HOLSTEBRO

www.holstebro.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
mfvm@mfvm.dk

Dato: 14. april 2020
Sagsnummer: 01.05.18-P15-1-20
Henv. til: Jakob Larsen
Direkte tlf.: 9611 7798
Afdeling tlf.: 9611 7557
Jakob.Larsen@holstebro.dk

Høringssvar til forslag om bæverforvaltningsplan (j.nr. 2017-5409)

Holstebro Kommune har behandlet forslag om ny bæverforvaltningsplan og har i den forbindelse nedenstående bemærkninger og forslag til planen, der er i høring frem til 14. april 2020.

Konsekvensvurdering efter habitatdirektivet og endelig godkendelse

Det fremgår ikke af forvaltningsplanen, at der er gennemført en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet. Dette betyder, at det er svært at aflæse begrundelser og afvejninger, der ligger bag forvaltningsplanen. Holstebro Kommune ser derfor frem til at læse konsekvensvurderingen, som forventes udarbejdet som en del af godkendelsesproceduren efter habitatdirektivet, således at detaljerne i afvejningen mellem beskyttelsen af bæver i forhold til det eksisterende udpegningsgrundlag (arter og naturtyper), der bl.a. består af migrerende fiskearter (laks) og lampretter (hav-, flod- og bæklampret), bliver tydelig. Det fremgår heller ikke hvordan man når frem til – og vurderer effekten af - de afværgeforanstaltninger, der er foreslået for at beskytte det eksisterende udpegningsgrundlag i Natura 2000 området (jf. EU-dom mod Polen C-441/17). I den forbindelse er det ikke af betydning om bæverens aktiviteter findes indenfor selve habitatområdet eller påvirker ind i habitatområdet (jf. EU-dom mod Tyskland C-142/16).

Godkendelsesmyndighed

Naturklagenævnet afgør i september 2005¹, at det er "den myndighed der på tidspunktet for ny forvaltningsplan har dispensationsbemyndigelsen jf. §3 i naturbeskyttelsesloven, der skal godkende forvaltningsplanen" (før amterne – nu kommunerne). Det er muligt, at der efter 2005 er indført ændret lovgivning, der gør at kommunerne ikke længere har en rolle at spille i godkendelsen af forvaltningsplanen. Miljøstyrelsen anmodes om i et særskilt afsnit at redegøre for eventuelle ændringer i myndighedsrollerne og hvordan dette forholder sig til Naturklagenævnets afgørelse fra 2005.

Afværgeforanstaltninger

Forvaltningsplanen angiver, at da "bæveren er omfattet af habitatdirektivets strenge beskyttelse håndteres bæverens aktiviteter som udgangspunkt ikke, der kan dog være situationer, hvor andre hensyn, herunder til andre beskyttede arter, efter en konkret vurdering kan nødvendiggøre en håndtering..."

Naturstyrelsen har de seneste fire år, på kommunens begrundede anbefaling, i november - december delvist nedtrukket væsentlige bæverdæmninger i øvre del af Gryde Å (2016-2019) og Idom Å (2019). Disse dæmninger har spærret for laksefiskenes adgang til vigtige gydeområder langt oppe i vandløbet,

¹ Naturklagenævnet J.nr. 03-131/650-007 af 22. september 2005.

hvor kommunen siden 2014 har gennemført væsentlige restaureringsindsatser (genslyngninger og udlægning af gydegrus). Med denne afværgeforanstaltning er det lykkedes at opretholde en markant laksegdydning opstrøms bæverdæmningerne i Gryde Å, selvom der pt. er mindst en og muligvis 2 bæverfamilier i vandløbet og målsætningen for fiskebestanden tæt ved at være opfyldt. Der er i dag ikke udsætning af laks og ørred i Storå-systemet og bestandene skal hermed være selvreproducerende.

Det fremgår ikke konkret af forvaltningsplanen om denne afværgeforanstaltning kan forventes at fortsætte, men kommunen skal anbefale en uændret praksis og smidig proces, de steder hvor det ud fra en naturmæssig helhedsvurdering giver god mening at gennemføre målrettede afværgeforanstaltninger. Der er desuden behov for denne klarhed, så kommunen kan vurdere om det også fremadrettet giver mening at arbejde for fjernelse af spærringer langt oppe i vandløbssystemerne.

Samspil med andre forvaltningsplaner og input fra disse

Det fremgår ikke i hvilken udstrækning arbejdet med forvaltningsplan for bæver har været koordineret med den nationale forvaltningsplan for laks som er fra 2004, og tilsvarende står til at skulle revideres af Miljøministeriet i sommeren 2020.

Vandløbsregulativer og afledte revisionsopgaver

Forvaltningsplanen lægger op til at sekundære dæmninger, der ikke vurderes nødvendige af hensyn til bæverens bo, kan fjernes, men at primære bæverdæmninger nedstrøms et bæverbo er beskyttede, og at vandløbsregulativer løbende skal tilpasses bæverdæmningerne. Der er behov for i forvaltningsplanen at afklare om bæverdæmninger ved forladte bæverbo kan/skal fjernes.

Man forholder sig i forvaltningsplanen ikke til omfanget af de opgaver det tilfører kommunerne samt de omkostninger som er forbundet hermed, til fornyede opmålinger og ressourcer til regulativrevision. Regulativrevisioner er en administrativ tung opgave, som indebærer høringsforløb og dialog med lodsejere, og vil være defineret af hvor og hvornår bæveren slår sig ned. Dette vil være en ekstra opgave, som går ud over sædvanlig revisionspraksis for regulativer.

Planen forholder sig heller ikke til hvordan - og hvem der skal betale for kompensation af lodsejere, som påføres tab som følge af bæverens tilstedeværelse. Det er Holstebro Kommunes holdning, at Staten har truffet beslutning om at genudsætte bæveren og derfor også må afholde omkostninger til kompensation, til dem som påføres et tab.

Øget viden om bævernatur

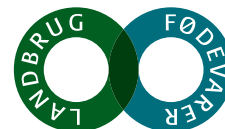
Holstebro kommune vurderer, at der er behov for øget national viden om den biodiversitet bæveren giver anledning til ved tidvis oversvømmelse, træfældning og dæmningsbyggeri. Der er endvidere behov for øget viden om værdien af midlertidige afværgeforanstaltninger i form af delvis fjernelse af primære dæmninger i laksefiskenes vandringsperioder.

Det foreslås at forvaltningsplanen indeholder et afsnit, der beskriver fremadrettede effektundersøgelser og at staten følger udviklingen og konsekvenserne af forvaltningsplanen.

Med venlig hilsen

Karsten Filsø
Fmd. Natur, Miljø og Klimaudvalget

Dato 2. april 2020
Side 1 af 5

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet
Natur og Klimatilpasning
mfvm@mfvm.dk

Høring over udkast til forvaltningsplan for bæver (J.nr. 2017-5409)

Landbrug & Fødevarer har modtaget ovenstående i høring med frist den 14. april 2020 og har følgende bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer hilser overordnet set en ny forvaltningsplan for bæver velkommen, da den har været længe undervejs. Arbejdet med en ny forvaltningsplan blev igangsat i 2015 med nedsættelse af en arbejdsgruppe under Vildtforvaltningsrådet, hvor blandt andet Landbrug & Fødevarer deltog. Efterfølgende gik processen i stå i en længere periode, og Vildtforvaltningsrådets arbejdsgruppe har således ikke været involveret i udarbejdelse af det foreliggende udkast til forvaltningsplan.

Der har således være tale om en meget uforudsigelig og langsommelig proces med udarbejdelsen af forvaltningsplanen, og Landbrug & Fødevarer skal udtrykke både undren og beklagelse over, at man ikke har valgt at involvere Vildtforvaltningsrådets bæverarbejdsgruppe i den endelige udarbejdelse af udkast til plan.

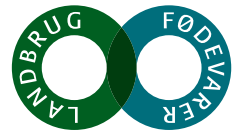
Bæveren blev genudsat i Danmark i 1999 efter at have været væk fra den danske natur i ca. 2500 år. I forbindelse med udsætningen udtrykte lodsejerorganisationerne stor bekymring for, hvilke konsekvenser udsætning af bæver ville kunne få for land- og skovbruget.

På denne baggrund blev der med den tidligere forvaltningsplan stillet en række virkemidler i udsigt til at løse kommende konflikter - herunder tilsagn om flytning af dyr samt mulighed for både jagt og regulering.

Efterfølgende er det så blevet klart, at bæveren på grund af sin status som både bilag II og bilag IV art i medfør af habitatdirektivet, er underlagt en streng beskyttelse, der vanskelig- eller umuliggør en række af de tiltag, der var stillet i udsigt.

I lyset af dette er det helt afgørende, at der med den kommende forvaltningsplan tilvejebringes flest mulige løsninger til at afbøde og afhjælpe konflikter. Dette betyder også, at forvaltningsplanen bør være så målrettet og operationel som overhovedet muligt således, at den kan anvise lodsejere bedst mulige løsninger i konfliktsituationer.

Det samme bør gælde Naturstyrelsens administration og forvaltning af bæver. Der fra Landbrug & Fødevarer side være en klar forventning om, at lodsejere der henvender sig til styrelsen på grund af problemer med bæver, vil opleve at de bliver vejledt og hjulpet på bedst mulig vis inden for rammerne af forvaltningsplanen og de retlige rammer for bæverforvaltningen.

Der er, når man læser forvaltningsplanen – og ikke mindst afsnit 4.5 med underafsnit – en tendens til, at der fokuseres på de udfordringer, der måtte være ved de forskellige konflikthåndteringstiltag. Da forvaltningsplanens formål jo netop er at sikre, at antallet af konflikter minimeres, er det afgørende, at denne tilgang ikke afspejler sig i den konkrete forvaltning og administration, men at man i stedet strækker sig længst muligt for at finde løsninger for de berørte lodsejere.

Bemærkninger til de enkelt afsnit

Afsnit 3: Hidtidig forvaltning af bæver i Danmark

Afsnittet nævner nogle af de tiltag, som blev stillet i udsigt i forbindelse med den oprindelige forvaltningsplan. For at tegne det hele billede bør det også fremgå, at man oprindeligt forventede at kunne anvende andre tiltag, som fx jagt, som dog efterfølgende har vist sig ikke at være umiddelbart mulige på grund af habitatdirektivets bestemmelser.

Afsnit 4.2: Gunstig bevaringsstatus

Det fremgår, at bæver ved den seneste artikel 17 afrapportering blev opgjort med "moderat ugunstig bevaringsstilstand" i den danske del af den atlantiske region (Jylland).

DCE har, som det fremgår af afsnit 2.2., estimeret den jyske bestand i 2019 til at være 243-269 individer med 32-35 bæverterritorier med yngleaktivitet. Dette ligger for så vidt angår antallet af individer inden for vurderingen af, hvornår arten har gunstig bevaringsstatus, da dette angives til 200 individer.

Selvom disse estimater er behæftet med en vis usikkerhed, er det værd at bemærke, at bæveren er godt på vej til at kunne opnå gunstig bevaringsstatus i Danmark. Dette bør derfor lægges til grund for forvaltning og konflikthåndtering fremadrettet - ikke mindst hvis der er tale om håndtering af enkeltindivider, som ikke vil påvirke antallet af territorier med yngleaktivitet.

Det angives at "*Den næste artikel 17 afrapportering vil først ske i 2025, og som udgangspunkt vil bæver i Jylland ikke opnå gunstig bevaringsstatus, før denne rapportering er afgivet*".

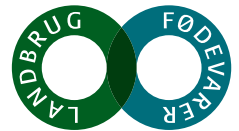
Denne formulering kan dog misforstås og bør omformuleres, således at det fremgår, at bæverens bevaringsstatus løbende vil skulle vurderes på baggrund af bedst tilgængelig viden i form af videnskabelige data om bestanden, og at bevaringsstatus godt kan blive gunstig inden 2025, hvis data underbygger dette.

Da bæverens bevaringsstatus er helt afgørende for centrale dele af forvaltningen, er det vigtigt, at der sikres løbende bestandsovervågning, hvorfor dette er en central del af forvaltningsplanen jf. afsnit 4.3.

Afsnit 4.4.: Supplerende bæverudsætning

Bæveren trives tilsyneladende vældig godt i Danmark. Det fremgår således af DCE's notat fra 2020¹, "*med en 16-19% årlig stigning i Jylland for 2015-19 matcher stigningen i den jyske bestand de hurtigste vækstrater målt for reintroducerede bæverbestande i Centraleuropa*".

¹ Sunde, P. & Elmeros, M. 2020. Vurdering af den aktuelle størrelse af bæverbestanden i Jylland og Nordsjælland samt en prognose for bestandsudviklingen i begge områder frem til 2030. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 6 s. – Notat nr. 2020|6 https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notatet_2020/N2020|6.pdf

Set i lyset af dette vil der ikke være nogen bevæggrunde til at foretage supplerede udsætninger af bæver i Danmark, og Landbrug & Fødevarer skal således på det kraftigste henstille til, at dette ikke indgår som et element i forvaltningsplanen.

Der bør i stedet i afsnittet fokuseres på mulighederne for flytning af bævere i tilfælde, hvor dette kan minimere eller afhjælpe konflikter.

Afsnit 4.5: Afvejning af naturhensyn

Da afsnit 4.5 med underafsnit beskriver de muligheder, der er for at afværge konflikter, bør overskriften ændres fra "Afvejning af naturhensyn" til "Håndtering af konflikter".

Der bør indsættes en tydelig henvisning til muligheden for fravigelse af den strenge beskyttelse jf. habitatdirektivets artikel 16.

Fælles for alle tiltagene, der nævnes i afsnit 4.5 med underafsnit, er, at det ikke fremgår hvem der afholder omkostningerne til de forskellige aktiviteter. Det bør fremgå tydeligt at det er Naturstyrelsen, der afholder omkostningerne - også til afværgetiltag som hegning, opsætning af bortskræmningsmateriale m.v.

4.5.1. Afværgeaktiviteter uden dispensation

Det fremgår, at Naturstyrelsen håndterer bævere med udgangspunkt i et administrationsgrundlag udarbejdet af Miljøstyrelsen. Da dette administrationsgrundlag supplerer forvaltningsplanen, bør det indgå i planen som et bilag, så det er offentligt tilgængeligt.

Da forvaltningsplanen jf. afsnit 4.10 er adaptiv og løbende vil blive tilpasset, er der ikke noget til hinder for at administrationsgrundlaget kan indgå i planen – også selvom dette løbende skal tilpasses den aktuelle situation og bæverbestand.

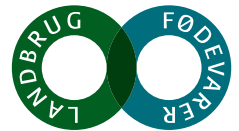
Det fremgår, at lodsejere, der oplever problemer med bævere kan henvende sig til den lokale enhed af Naturstyrelsen. Det er i den forbindelse helt afgørende, at lodsejere, der henvender sig, vil opleve at styrelsens medarbejdere er både tilgængelige, imødekommende og løsningsorienterede. Lodsejere der oplever konflikter med bævere, skal have bedst mulig rådgivning om, hvilke mulige løsninger, der er i deres område – også selvom de ikke selv er opmærksom på de forskellige muligheder, der måtte være.

Dette gælder både afværgeforanstaltninger, der kan igangsættes uden dispensation og tiltag som flytning af dæmninger m.v. som vil kunne kræve en forudgående tilladelse. Det må forventes at Naturstyrelsen således afsøger alle muligheder for at løse konflikten.

Det fremgår desuden, at det ikke nødvendigvis blive håndteret, hvis en lodsejer f.eks. ønsker afhjælpning af ikke-erhvervsøkonomiske problemer. Landbrug & Fødevarer skal i den forbindelse henstille til, at man i videst mulig udtrækning yder bistand til alle berørte lodsejere, idet der også kan være tale om ødelæggelse af herlighedsværdier som evt. ikke kan prissættes direkte, men som stadig kan have stor betydning for den enkelte lodsejer. Dette kan fx være ved oversvømmelse af haver, arealer der anvendes til jagt m.v.

4.5.5 Regulering og jagt

Muligheden for at regulere bæver har endnu ikke været anvendt – blandt andet med henvisning til bevaringsstatus for arten i Danmark. I og med, at antallet af individer estimeres til at ligge på et

niveau over, hvad der vurderes som gunstig bevaringsstatus, bør denne praksis tages op til overvejning i tilfælde, hvor der ikke kan findes andre løsninger.

Der kan i den sammenhæng henvises til det kan udledes af domspraksis fra EU-domstolen, at det vil være muligt at foretage regulering af en beskyttet art, også selvom dens bevaringsstatus er ugunstig, hvis blot dens status ikke forværres, jf. dom af 14. juni 2007 -sag C-342-05 (Kommissionen mod Finland).

Afsnit 4.6: Landbrugsstøtte

Det fremgår af afsnittet, at lodsejere kan risikere at miste både deres grundbetaling og tilskud til pleje af græs og naturarealer samt økologistøtte, hvis de arealer, hvortil der gives støtte, oversvømmes som følge af bæveraktivitet.

Det fremgår endvidere at *"Landbrugsstyrelsen finder i samarbejde med Miljøstyrelsen en model for anvendelsen af artikel 32-undtagelsen for udbetaling af grundbetaling i de særlige tilfælde, hvor det som led i at gennemføre habitatdirektivets beskyttelse af bæveren som bilag II- og bilag IV-art ikke er muligt at undgå oversvømmede landbrugsarealer, og at bevarelsen af oversvømmelsen (bæverdæmningen) er nødvendigt for direktivimplementeringen. Tilsvarende udarbejdes en vejledning til, hvordan en lodsejer skal forholde sig for at undgå tilbagebetaling og nedsættelser, hvis et areal med landbrugsstøtte bliver oversvømmet som følge af bæveraktivitet."*

Da manglende overholdelse af betingelser for modtagelse af både grundbetaling, økologistøtte og støtte til pleje af græs og naturarealer, kan have meget store konsekvenser for den enkelte landmand i form af støttetæk og tilbagebetaling af op til 5 års støtte, er det helt afgørende, at der findes løsninger, så de berørte landmænd holdes skadesløse.

Det er således ikke acceptabelt, at man ikke forud for udarbejdelsen af forvaltningsplanen har fundet løsninger på disse udfordringer men, at man i stedet blot tilkendegiver en intention om at finde modeller for, hvordan disse sager kan håndteres.

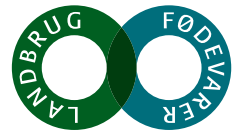
Der er brug for helt klare retningslinjer for, hvordan lodsejer holdes skadesløs, hvilke arealer der kan omfattes, og hvordan man vil sikre at det ikke bare er den manglende støtte, men også det mistede udbytte på arealerne, der kompenseres. Der vil også være behov for en afklaring af, hvilke forhold, der vil gælde, hvis et areal ikke længere oversvømmes på grund af ændringer i bæveraktiviteten.

På denne baggrund skal Landbrug & Fødevarer på det kraftigste henstille til, at der kommer en snarlig afklaring af disse spørgsmål, og at organisationen orienteres herom direkte og gerne inddrages i arbejdet med at finde holdbare og acceptable løsninger.

Der vil således også være behov for at se på, hvordan lodsejere kompenseres i de tilfælde, hvor et areal ikke længere kan indgå i landbrugsdriften på grund af oversvømmelser. Fx bør mulighederne for udtagning af disse arealer mod kompensation overvejes.

Afsnit 4.8: Rådgivningsordning

Som tidligere nævnt i dette høringssvar der det afgørende, at den skitserede rådgivningsordning vil blive oplevet af berørte lodsejere som en reel afhjælpning af konflikter med bæver. Der bør som minimum altid ske en besigtigelse af de berørte områder, hvis lodsejer ønsker dette, og det må forventes, at styrelsen kan anvise passende løsninger, der vil afhjælpe eller minimere den uønskede situation.

Det fremgår at Naturstyrelsen også vil kunne være behjælpelig med at give råd i forhold til blandt andet dispensationer i forhold til landbrugsstøtteordningerne. Dette skal i den forbindelse bemærkes, at der er tale om ganske vanskelige regler, og det derfor er helt afgørende at Naturstyrelsens medarbejdere er helt inde i de pågældende regelsæt eller henviser til Landbrugsstyrelsen.

Afsnit 6.4: Habitatdirektivet og vandløbsloven

Beskyttede bæveraktiviteter

Det fremgår, at såfremt vandløbsvedligeholdelse som beskrevet i et vandløbsregulativ ikke kan overholdes på grund af bæveraktivitet, vil der skulle ske en opdatering af regulativet, således at der tages højde for de beskyttede bæveraktiviteter i vandløbet.

I den forbindelse skal Landbrug & Fødevarer henstille til, at man ved ændring af regulativet ikke blot tilsidesætter behovet for vandløbsvedligeholdelse, men i stedet tilstræber, at der om muligt fastlægges en alternativ vedligeholdelse, med det formål at opnå den samme vandafledning som det oprindelige regulativ.

Hvis dette ikke er muligt, bør man se på muligheden for at ændre vandløbet på en sådan måde, at der både kan tages hensyn til de beskyttede bæveraktiviteter og sikres en forsat vandafledning. Dette vil skulle ske i form af en regulerings- eller restaurerings sag for vandløbet. Hvis dette medfører gener for lodsejer i forhold til forringet vandafledning bør der gives erstatning til lodsejere, med hjemmel i vandløbslovens bestemmelser. Det samme bør være tilfældet, hvis der ikke er mulighed for at sikre en forsat afledning af vand – heller ikke gennem en ændring af vandløbet.

Med venlig hilsen

Karen Post
Chefkonsulent

Vand og Natur

D +45 33 39 46 52
M + 45 22 99 84 83
E kpo@lf.dk

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: lvhen@gribskov.dk (lvhen@gribskov.dk)
Titel: J.nr. 2017-5409: Høringssvar ifm. udkast til forvaltningsplan for bæver.
Sendt: 15-04-2020 09:20:55

Høringssvar ifm. udkast til forvaltningsplan for bæver.

Jeg er klar over, at Gribskov Kommunes høringssvar skulle være Miljøstyrelsen i hænde den 14. april inden kl. 12.00. Der må være sket en fejl og jeg håber, at vores bidrag medtages.

.....

Gribskov Kommune er glade for at den gamle forvaltningsplan for bævere fra 1998 nu skal opdateres og at Naturstyrelsen fortsat står til for rådgivning om bæveren og for at afhjælpe og reducere evt. problemer med bævere. Det er positivt at forvaltning af bæveren i Danmark gøres adaptiv, baseret på faktisk baggrundsviden og evaluering af tiltag.. Samtidig er det positivt, at planen har øget fokus på de virkemidlerne, der kan være med til at løse evt. konflikter mellem bævere og lodsejere og at bæveren skal opnå en gunstig bevaringsstatus i Danmark.

Gribskov Kommune har ikke haft store udfordringer med bævere og deres aktivitet i relation til vandløbslovens bestemmelser. Planen kunne dog godt beskrive dette område mere tydeligt, eks hvem afholder udgifter til skader forårsaget af f.eks. dæmninger eller brinkscred i offentlige vandløb og om kommunen er ansvarlig for ikke at have overholdt regulativets dimensioner/vandføringsevne.

Gribskov Kommune ser os som en aktør i forvaltningen af bæver og bidrager gerne med den viden vi har i forbindelse med drift af vandløb, kontakt til lodsejere mv.

Med venlig hilsen

Lise Vølund
Biolog

Telefon: 72 49 83 28
Gribskov Kommune | Center for Teknik og Borgerservice | Team Natur, Vand og Miljø.

www.gribskov.dk

SKIVEKOMMUNE

Miljøstyrelsen

31. marts 2020

Høringssvar over udkast til ny forvaltningsplan for bæver

Skive Kommune ønsker at afgive høringssvar vedrørende udkast til forvaltningsplan for bæver. Nedenfor har Skive Kommune oplyst nogle spørgsmål og bemærkninger.

- Der er ikke en miljørapport med i høringsmaterialet. Skyldes det, at forvaltningsplanen ikke er omfattet af miljøvurderingsreglerne? Eller er der truffet screeningsafgørelse om at planen ikke er omfattet af krav om miljøvurdering?
- Skive Kommune finder, at der ikke er et tydeligt skel mellem Naturstyrelsen, som driftsenhed, og Miljøstyrelsen, som myndighed. Det bør være Miljøstyrelsen, der vurderer, om der kræves dispensation til indgreb i bæveraktiviteter eller om den økologiske funktionalitet opretholdes. Særligt i forhold til indgreb i primære dæmninger (ynglested), fangst, flytninger og reguleringer skal dispensation overvejes (naturbeskyttelsesloven § 29a).

I forhold til vandløbsloven har Skive Kommune nedenfor oplyst nogle scenarier, som rejser en række spørgsmål:

- I et offentligt vandløb er vandløbets skikkelse/vandføringsevne er ikke i overensstemmelse med gældende regulativ og dette skyldes bæveraktivitet. Dette har medført en forringelse af afvandingen på de vandløbsnære arealer, som har forårsaget tab. Hvem er erstatningsansvarlig for, at regulativdimensionerne ikke er tilstede, når det skyldes bæveraktivitet?
- I et offentligt vandløb er vandløbets skikkelse/vandføringsevne ikke tilstede grundet en beskyttet bæveraktivitet. Grundet habitatreglerne og artbeskyttelsen er der kun mulighed for en retlig lovliggørelse. Skal den nye skikkelse/vandføringsevne fastlægges:
 1. jf. reguleringsbestemmelserne, hvor der er mulighed for erstatning som følge af tab – og hvem er i så fald erstatningsansvarlige for tabet, når reguleringen skyldes en beskyttet bæveraktiviteteller
 2. optages direkte i regulativet ved regulativrevision, hvor der ikke er mulighed for erstatning som følge af tab?
- Der foregår en beskyttet bæveraktivitet i et privat vandløb, som sætter begrænsninger for vandløbsvedligeholdelsen således, at vandløbets skikkelse derfor ikke kan opretholdes ift. vandløbslovens § 27.

TEKNISK, MILJØ & UDVIKLING
Byg og Miljø
Vandløb

Postboks 509
Rådhuspladsen 2
7800 Skive
Tlf.: 99 15 55 00
Fax:
CVR-nr.: 29189579

www.skive.dk

Reference: 779-2020-10246

Henvendelse til:
Katrine Tuborg Pasgaard
Direkte tlf.: 99 15 66 42
ktpa@skivekommune.dk

Vandløbsmyndigheden skal udarbejde vedligeholdelsesbestemmelser for at sikre gunstig bevaringsstatus for bæver. Vedtagelse af vedligeholdelsesbestemmelser jf. vandløbslovens § 36 giver ikke mulighed for udbetaling af erstatning, idet vedligeholdelsesbestemmelser netop har til formål at fastsætte en drift som sikrer/opretholder en skikelse/vandføringsevne. Skal der foregå en regulering forud, så eventuelle tab kan blive erstattet? – og i så fald, hvem er erstatningsansvarlige?

Endvidere bemærker Skive Kommune at:

- Grundet naturgivne forhold kan nogle vandløb kun vedligeholdes med båd. I disse vandløb drifter grøden nedstrøms til grødeoptagningspladser, hvor grøden opsamles. I disse vandløb kan en beskyttet bæveraktivitet forhindre vedligeholdelsens udførelse.
- Et stort omfang af bæveraktiviteter kan medføre et større behov for kontrolopmålinger og regulativrevisioner. Dette arbejder er forbundet med betydelige udgifter for vandløbsmyndigheden.
- Skive Kommune finder, at vurdering af bæveraktivitet ift. habitatreglerne kan være en tung administrativ proces. Her kan lodsejere blive bragt i en længere "venteposition" indtil lodsejerens fremtidige driftsbetingelser bliver afklaret.
- Der kan være udfordringer i at vurdere om en bæveraktivitet "færdiganlagt", så dimensionerne er endelige og klar til myndighedsgodkendelse.
- En beskyttet bæveraktivitet kan begrænse mulighederne for rekreativ sejlads.

Danmarks Sportsfiskerforbund

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet

Natur og klimatilpasning

Sendt per mail til mvfm@mvfm.dk – journalnummer 2017-5409.

Vingsted, den 14. april 2020.

Danmarks Sportsfiskerforbund vil indledningsvist anerkende, at tilstedeværelsen af bæver i naturen kan være med til at skabe værdifulde vådområder, ligesom bæverne kan være med til at skabe variation ved at efterlade dødt ved i vandløbene. Og med cirka 70.000 km vandløb og i tusindvis af søer, der er så store, at der kan etablere sig bævere i dem, burde der være gode muligheder for, at der kan sikres gunstig bevaringsstatus for bæver i Danmark.

Vi vil i dette høringssvar argumentere for, at der bør skelnes mellem forvaltningen af bæver i de vandløb, hvor der er krav om, at der skal opnås høj eller god økologisk tilstand inden 2027 – det drejer sig om cirka 19.000 km – og de resterende cirka 51.000 km, hvor målet er, at der skal være godt økologisk potentiale eller ringere.

Når vi ønsker en sondring i forvaltningen, så er det fordi ferskvandsfiskene, der lever i de højt målsatte vandløb, alle er afhængige af at kunne vandre frit mellem gyde- og opvækstområderne i løbet af deres livscyklus. Vandringerne finder sted i stor set alle årets 12 måneder. Mange arter gyder desuden på stenstrygene, som findes på strækninger med naturlige og gode faldforhold – det vil sige fri for spærringer og opstuvningszoner. Og flere af arterne – som fx laks, havørred, snæbel, helt samt flod- og havlampret – skal kunne svømme frit mellem vandløb og hav for at kunne overleve.

Fælles for dem alle er, at bestandsstørrelserne befinder sig langt under deres fulde potentiale. Der er fx kun god økologisk tilstand eller bedre på cirka 1/5 af 19.000 km højt målsatte

vandløb, når fisk er eneste måleparameter. Vi har således med en gruppe af vandløbsdyr at gøre, der er hårdt pressede på grund af vandløbenes generelt dårlige tilstand.

En bæverdæmning, som ligger i et højt målsat vandløb, vil kunne spærre for kønsmodne fisk og derved kunne lægge de opstrøms beliggende strækninger øde. Ligesom den vil kunne hindre vandringen fra de øvre dele af vandløbet ned mod æde- og opvækstområder i de nedre dele af åen eller ude i havet.

Man kan læse mere om vigtigheden af fri passage her <https://dce2.au.dk/pub/SR341.pdf> samt denne artikel i rapportens referenceliste: Biernie-Gauvin *et al.* 2017a.

Stat, kommuner og sportsfiskere har i mere end tre årtier arbejdet med at genskabe gode miljøforhold i vandløbene – herunder med at fjerne impassable spærringer – og med succes. For selv om der kun er målopfyldelse i få vandløb, så går det fremad. Laksens situation i Storå, hvor den nu er selvproducerende, er en god historie og et bevis på, at det nytter.

I netop Storåsystemet har Holstebro Kommune været meget opmærksomme på at holde øje med, om bæverne lavede impassable spærringer. Dels fordi kommunen og staten har brugt et tocifret millionbeløb for at fjerne spærringer i åsystemet, og dels fordi de lokale sportsfiskere og kommunen i fællesskab har arbejdet målrettet med at redde både de unikke, vilde havørreder og laksestammen, der, som skrevet, i dag er uafhængig af udsætninger. Holstebro Kommune har i Gryde Å kunnet dokumentere, at tilstedeværelsen af en bæverdæmning ved Skjernvej hindrede opgangen til de øvre stræk. Spærringerne blev efterfølgende fjernet, og det fik straks positive konsekvenser. I et notat¹ skriver forfatterne således:

”Nu er der naturlig lakseyngel helt oppe på de øvre strækninger af Gryde Å. For at opretholde gydning og smoltudtræk er det nødvendig at laks (og ørred) har adgang til gydeområderne og at smolt kan passere nedstrøms. Det kan ikke ske, hvis adgangen bliver spærret af bæverdæmninger.”

¹ UNDERSØGELSE AF FISKEBESTANDEN I ØVRE GRYDE Å OG TILLØBENE KÆRGÅRD BÆK, HESTBJERG BÆK OG TILLØB VED BOVTRUP. Holstebro Kommune 2018.

Notatet tydelige konklusion og kommunens samt de lokale sportsfiskeres erfaringer bør i denne sammenhæng tages meget alvorligt, idet Holstebro Kommune indtil videre er det eneste sted i landet, hvor man gennem en årrække har udført overvågning af bæverdæmninger og samtidig fulgt udviklingen i fiskebestandene.

Hvis forvaltningen af bæver i Danmark ikke også har som formål at sikre sårbare bestande af vilde, naturligt hjemmehørende fiskearter (hvoraf flere er habitatarter), er der en reel risiko for, at årtiers målrettet indsats med at genskabe fri passage og gode miljøforhold i vandløbene, smides ud med badevandet. Det er i denne sammenhæng, at følgende forslag skal ses:

Forslag:

- Bæverdæmninger, der etableres i vandløb, hvor der ifølge vandplanerne skal være god økologisk tilstand, skal altid kunne fjernes, hvis vandløbsmyndigheden vurderer, at der ikke er fri passage (både nedstrøms og opstrøms passage) for alle naturligt hjemmehørende fiskearter – eller hvis dæmningen ødelægger vigtige opstrøms beliggende gydeområder. Vi vurderer, at denne praksis ikke er i strid med habitatdirektivets artikel 16, som handler om at beskytte vilde dyr og naturtyper.
- Vi foreslår også, at fjernelse af dæmningen skal kunne udføres, uden at det er nødvendigt at ændre vandløbsregulativet. Dette vil sikre en mere smidig sagsbehandling i overgangsperioden, indtil der i de kommende regulativer er taget højde for bæverens mulige tilstedeværelse.

Danmarks Sportsfiskerforbund bakker op om, at forvaltningsplanen er adaptiv. Vi håber, at det giver bedre muligheder for at forebygge de konflikter, der uvægerligt vil forekomme.

Vi mener også, at det er en god idé og en fin service at gøre rådgivningsordningen permanent.

Vi mener som tidligere skrevet, at der er plads til bæveren i den danske natur. Men i en så gennemreguleret natur, hvor mere end 90 % af vandløbene er kanaliseret med et kæmpe tab af biodiversitet til følge, bør den fremtidige forvaltning af bæver også sætte sig som mål at sikre mod yderligere forringelse af fiskenes reproduktions- og vandringsmuligheder i de højt målsatte vandløb.

Med venlig hilsen

Kaare Manniche Ebert

Biolog

Dato 19-03-2020

A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200
www.lemvig.dk

J.nr.: 01.05.09K04-1-20

Høringssvar fra Lemvig Kommune til udkast til forvaltningsplan for b ever

Lemvig Kommune har som v rtskommune for en betydelig og voksende b everbestand en meget stor interesse i Miljø- og Fødevareministeriets udkast til forvaltningsplan for b ever.

Lemvig Kommune kan tilslutte sig Miljø- og Fødevareministeriets målbeskrivelse: "Målet for forvaltningsplanen er at sikre, at der i Danmark opnås og opretholdes b everbestande med gunstig bevaringsstatus, der bidrager til at øge biodiversiteten og dynamikken i naturen under hensyntagen til økonomiske, biologiske og rekreative interesser".

Vi noterer os også med tilfredshed, at Naturstyrelsen fortsat vil håndtere problemerne omkring dæmninger, b evere, regulering eller flytning af b evere. Dette er helt afgørende for den forsatte succes.

Vi noterer os at forvaltningsplanen kredser meget omkring habitatbestemmelserne, mens den i forhold til anden lovgivning synes mangelfuld og virkelighedsfjern.

Vandløbsloven

Vi er f.eks. dybt forundrede og bekymrede over, at forvaltningsplanen kun på et meget overfladisk niveau adresserer de åbenlyse problemer, der er i forhold til vandløbsloven. Disse problemer har Lemvig Kommune påpeget igennem en årrække – bl.a. i den følgegruppe for forvaltningsplanen, som Miljø – og Fødevareministeriet nedsatte, - men siden opl ste uden nærmere forklaring.

Vandløbsloven er klar, og skiftende miljøministre har overfor kommunerne påpeget, at Kommunerne er forpligtet til at leve op til de bestemmelser, der er angivet i vandløbsregulativerne mht. fysisk skikkelse eller

vandføringsevne. Private bredejere er ligeledes forpligtet til at opretholde vandløbenes vandføringsevne. I yderste konsekvens kan manglende opretholdelse af vandføringsevnen eller skikkelsen i vandløbet, føre til erstatningsansvar for skader på f.eks. opstrøms beliggende ejendom.

Forvaltningsplanen undlader at belyse det åbenlyse dilemma, der er imellem vandløbslovens bestemmelser og de forvaltningsprincipper, som afledes af habitatbestemmelserne. Dette anser vi for at være en meget alvorlig mangel.

Forvaltningsplanen mangler bl.a. at give svar på følgende spørgsmål i relation til kommuners og privates efterlevelse og håndtering af vandløbsloven:

1. Kan en kommune eller en privat bredejer lovligt fjerne en dæmning, som er under etablering, i forbindelse med den normale vandløbsvedligeholdelse? (dette er en udbredt praksis i dag).
2. Kan en kommune eller en privat bredejer konsekvent undlade at fjerne dæmninger, opstemninger og andet som er relateret til bæverens aktivitet – og stadig leve fuldt op til sine forpligtigelser efter vandløbsloven.
3. Kan en kommune eller en privat bredejer ifalde erstatningsansvar, hvis en bæverdæmning eller opstemning i et offentligt eller privat vandløb medfører oversvømmelser og økonomiske tab for andre parter – f.eks. oversvømmelse af bygninger, dyrkede marker, - opstemning i drænsystemer, spildevandssystemer, dambrug eller lignende?
4. Kan en lodsejer, som ønsker bæverens tilstedeværelse på sin ejendom, lovligt modsætte sig kommunen eller Naturstyrelsens indgreb, hvis det af hensyn til andre parter bliver nødvendigt at fjerne dæmninger mv. – f.eks. for at undgå oversvømmelse af andres marker eller bygninger.
5. Skal der gennemføres en reguleringssag jf. vandløbsloven, hvis der etableres en permanent bæverdæmning, som hindrer opfyldelse af regulativet? Er det Naturstyrelsen som i givet fald skal rejse reguleringssagen, og betale de erstatninger der evt. vil skulle udbetales i forbindelse med reguleringssagen jf. vandløbsloven?
6. Hvis en dæmning skal forblive i et regulativvandløb, kan kommunen ikke overholde vandløbsregulativet, og disse skal opdateres. Problemet er bare, at vi med den nugældende lovgivning ikke kan lave regulativet om til noget, der vil være lovligt jf. § 3 i bekendtgørelse 919/2016. Ifølge § 3 i nævnte bekendtgørelse skal et vandløbs skikkelse og/eller vandføringsevne fremgå af regulativet. Ingen af de ovennævnte regulativtyper gør det muligt at tage højde for bæveraktiviteterne. Vil man ændre omtalte bestemmelser, så det bliver muligt at vedtage særlige "bæver-regulativer", som giver fleksibilitet i forhold til bæverens aktiviteter?

7. Hvis regulativerne løbende skal tilpasses bæverens aktiviteter, vil det afføde en meget stor administrativ byrde for vandløbsmyndighederne. Bliver der i forbindelse med forvaltningsplanen tilført kommunerne ressourcer til denne opgave?

Forvaltningsplanen introducerer begreberne primære og sekundære dæmninger – uden fuldt ud at redegøre for hvilken forskel der er på de to typer dæmninger i juridisk forstand - og uden at redegøre for hvem der har den juridiske kompetence, til at vurdere om en dæmning er primær eller sekundær.

Landbrugsstøtte

Lemvig Kommune oplever, at nogle lodsejere godt kan acceptere bæverens opstemninger, hvis der bliver fundet en simpel model, hvorefter grundbetalingen eller plejegræsordningen kan opretholdes på områder, som er oversvømmet af bæverens aktiviteter. Dette ville i nogle vandløbssystemer også kunne bidrage til kvælstoffjernelse på linje med miniområderne.

De i forvaltningsplanen anviste løsninger med artikel 32-godkendelse synes dog ikke at leve op til ovennævnte kriterie om simpelhed.

Lemvig Kommune vurderer, at målopnåelse i forhold til forvaltningsplanen, vil kunne understøttes af økonomisk støtte til projekter, hvor bæveren gives plads til at være vådområdeentreprenør. Vi vurderer, at vi i kommunen har oplagte områder i bl.a. Flynder Å systemet, hvor vandløbsnære lavbundsarealer med fordel periodevis kan lægges under vand af bæveraktiviteter mod en rimelig erstatning til de berørte lodsejere.

Projekter af denne art vil ikke blot understøtte målopfyldelse for forvaltningsplanen. De vil også kunne samle interessenter med divergerende perspektiver på bæveraktivitet om fælles projekter.

Naturstyrelsens afværgeaktiviteter

Lemvig Kommune noterer sig med tilfredshed, at den hidtidige praksis, hvor den lokale enhed i Naturstyrelsen foretager afværgeforanstaltninger for private lodsejere, forsætter.

Miljø- og Fødevareministeriet skriver dog i handlingsplanen, at der vil være situationer, hvor det vil være i strid med habitatdirektivet at fjerne dæmninger, og hvor det ikke er muligt at opnå dispensation til dette. Samt at det ikke nødvendigvis vil blive håndteret, hvis en lodsejer f.eks. ønsker afhjælpning af ikke-erhvervsøkonomiske problemer. Det er så vidt vides ændret praksis i forhold til tidligere?

Lemvig Kommune stiller sig forsat til rådighed, hvis Miljø- og Fødevareministeriet via Naturstyrelsens lokale enheder ønsker at indgå i et konstruktivt samarbejde med os og lokale lodsejere om naturforbedrende indsatser og vådområdeindsatser baseret på bæveraktiviteter.

Høringssvar i forbindelse med en ny forvaltningsplan for bæverbestanden i Danmark

E-post 14-04-2020

Bæveren er et problem!

Der er i dag så mange bævere i Jylland, at man overvejer at regulere bestanden. Der var rigtig mange protester i forbindelse med reintroduktionen af bæverne i Klosterheden Statskovdistrikt i 1999.

"Bævere i Danmark"

"For et par tusinde år siden var vore forfædre i stand til at udrydde hele bestanden i Danmark ved hjælp af primitive våben og fældefangst, så man kan sagtes holde bestanden under kontrol, hvis vi ønsker det. Men først i løbet af 30-40 år vil bestanden være så stor, at den kræver regulering" (Jæger 5/1994).

"Hjem fra 2000 års eksil"

"Vi ved, at bæverne kun bygger dæmninger, hvor vandstanden er for lav ... Bæveren hører naturligt hjemme i den danske natur – og ville stadig være her, hvis den ikke var blevet udryddet for 2000 år siden". Miljøminister Svend Auken havde ikke den store forståelse for Naturrådets, landmændenes og fiskernes skepsis og bekymring (Jyllands-Posten den 7. oktober 1999)

"Bæveren er tilbage efter 2500 år"

"Naturrådets fire naturvismænd, der er udpeget af Miljø- og Energiministeriet, har kraftigt kritiseret selve ideen i kunstigt at indføre en art. Det er 2500 år siden, bæverne forsvandt fra Danmark. Allerede dengang – i bronzealderen – var der ikke plads til dem. Spørgsmålet er, om vi er indstillet på at give dem den tilstrækkelige plads nu" (Jette Baagøe, naturvismænd, Kristeligt Dagblad den 8. oktober 1999)

"Bæverudsætninger med forhindringer"

"Skjernå-Sammenslutningen og Danmarks Sportsfiskerforbund tog direkte afstand for planerne om bæveren, da der er tale om proportionsforvrængning. når man laver forvaltningsplan for en for længst uddød dyreart i Danmark ..." (Sportsfiskeren 4 - 1999)

"Bæverbørn med bid i"

20 bævere blev i oktober 1999 reintroduceret i Klosterheden Statskovdistrikt. Skovfoged Jesper Blom Hansen er i Jyllands-Posten den 9. oktober 1999 citeret, at "han ikke regner med, at den nuværende bestand på 20 bævere i projektperioden på 5 år, bliver meget større. En bæver i fri natur lever i 7-8 år og får 1,7 unge i gennemsnit om året, fra hunnen i en alder af to år er kønsmoden".

”Vurdering af den aktuelle størrelse af bæverbstanden i Jylland og Nordsjælland samt en prognose for bestandsudviklingen i begge områder frem til 2030” (DCE notat den 20. januar 2020)

Den jyske bæverbestand

Den jyske bæverbestand estimeres i notatet til 243-269 individer i 2019 afhængig af, om der regnes med en 7 % eller 10 % årlig stigning i bestanden. I 2030 vil bestanden være vokset til 522-769 individer afhængigt af de samme forudsætninger om årlig stigning (DCE notat den 20. januar 2020).

Den sjællandske bæverbestand

Såfremt den sjællandske bæverbestand på maks. 27 individer i 2014 havde en 7 % vækstrate pr. år, vil bestanden være på maks. 38 individer i 2019 og maks. 82 individer i 2030” Da overvågningen af bæveren frem til 2014 viser en lavere vækstrate end 7 %, er disse estimater formentlige for høje, men uden bedre tal for bestandsudviklingen er det ikke muligt at komme med bedre, kvantitative prognoser” (DCE notat den 20. januar 2020).

Den sjællandske bæverbestand har en mindre vækstrate i forhold til den jyske bæverbestand, hvilket kunne indikere, at den sjællandske natur er uegnet, hvad angår translokation og reintroduktion af en truet og fredet fauna.

Forvaltningsplan for bæver *Castor fiber* i Danmark, 1998

”En præcis udsætningsplan skal udarbejdes som grundlag for de nødvendige tilladelser og som grundlag for, at udsætningen kan blive en succes for bæverbstanden”.

Miljøminister Svend Auken godkendte forvaltningsplanen og fulgte blindt Skov- og Naturstyrelsen, selvom hans eget rådgivende Naturbeskyttelsesråd advarede ham mod indførelsen af bæverne!

”Odderen har gavn af bæverens tilstedeværelse, idet den bl.a. bruger de forladte bæverhuler” (Forvaltningsplanen, 1998). Hvilken dokumentation ligger til grund for, at odderen har gavn af bæverens tilstedeværelse?

Man vil fange de bævere, der forvolder skade, levende og flytte dem et andet sted hen” (Forvaltningsplanen 1998). Hvilken fælde tænkes anvendt i forbindelse med en flytning af bæveren?

”Odder kan blive fanget i bæverfælder, og det er en ulempe (Parker, 2003). Conibearfælden er den almindeligste type slagfælde, der kan stilles op under og over vand. Mange mener, at den bør forbydes, fordi det fangne dyr kan overleve, når fælden klapper, hvilket betyder, at dyret kan dø under store smerter. Jeg mener, at den fangstmetode kun bør foregå, hvor det er livsnødvendigt, fordi det dyreetisk er uforsvarligt” (Anders Bruun Kristensen 2004 og 2005).

”Da der i det meste af Europa inklusive Danmark ikke er naturlige rovdyr for bæverne, vil bæverbestandene vokse” (Forvaltningsplanen, 1998). At bæverbstanden vokser i Danmark, indgår i DCE notat den 20. januar 2020!

Odderen vs bæveren

Skov- og Naturstyrelsen havde ikke, før bæverens reintroduktion, et fokus på, hvilke konsekvenser reintroduktionen ville kunne få for odderens tilstedeværelse i Klosterheden Statskovdistrikt

”Bæveren bevæger sig dagligt maksimalt 20 km omkring” (Udsætningsplan for bæver i Ringkøbing Amt, 1999)

Der blev i årene 1998-2012 (Skov- og Naturstyrelsens odderlister) indleveret 26 døde oddere:

1998 - 2002 = 20

2003 - 2007 = 5

2008 - 2012 = 1

De indleverede døde oddere blev registreret i en 20 km radius omkring Klosterheden Statsskovdistrikt. Skov- og Naturstyrelsens odderlister ophørte i 2012-2013, al information gik tabt via overførslen fra Thy Statsskovdistrikt til Naturstyrelsen. Odderen i bæverens reintroduktionsområde er tydeligvis påvirket i en signifikant, negativ retning.

Halsnæs Kommune har stillet forslag til bestyrelsen for Nationalpark Kongernes Nordsjælland om, at et odderprojekt for Arresø skrives ind i en kommende parkplan (Frederiksborg Amts Avis den 2. juli 2019), hvilket skal imødegås, når bæveren synes at fortrænge odderen på de jyske lokaliteter!

Konklusion

Reintroduktion af bæveren og Danmarks Naturfredningsforenings fatale translokation af tre jyske subadulte oddere må være en erkendelse af, at reintroduktion og translokation af vilde dyr skal undgås! De danske miljømyndigheder og Danmarks Naturfredningsforening mangler evidens i forhold til at forvalte den danske truede og fredede fauna, der er omfattet af Habitatdirektivet, Bernkonventionen og andre internationale konventioner.

Mange hilsner

Jane Nordstrand

janenordstrand@hotmail.com

Det Danske Odderinstitut

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

DATO: 14-04-2020

JOURNALNUMMER
06.02.00-P24-1-20

RÅDHUSET, PLAN OG MILJØ
ØSTERGADE 13
7600 STRUER

JOHN PATUEL HANSEN
T: 96848450
E: teknisk@struer.dk

STRUER KOMMUNES HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL FORVALTNINGSPLAN FOR BÆVER

Indledningsvist skal nævnes at Struer Kommune de seneste år har observeret bæver i et af kommunens vandløbssystemer.

Struer Kommune tilslutter sig Miljø- og Fødevareministeriets mål om *at forvaltningsplanen sikrer, at der i Danmark opnås og opretholdes bæverbestande med gunstig bevaringsstatus, der bidrager til at øge biodiversiteten og dynamikken i naturen under hensyntagen til økonomiske, biologiske og rekreative interesser.*

Kommunen vil dog i forbindelse med et høringssvar gøre opmærksom på nogle problemstillinger der ikke er tilstrækkeligt belyst i udkast til forvaltningsplan for bæver.

Det drejer sig om planens manglende forhold, særligt til vandløbsloven, hvor kommunen er myndighed. Der ønskes en nærmere stillingtagen til enkelte administrative og juridiske spørgsmål for private og offentlige vandløb.

Vandløbsregulativer og regulering af vandløb

I udkast til forvaltningsplanen lægges op til at primære bæverdæmninger nedstrøms et bæverbo er beskyttet, og at vandløbsregulativerne løbende skal tilpasses bæverdæmningerne. Vil man kunne godkende er regulativ som giver den tilstrækkelige fleksibilitet i forhold til bæverens aktiviteter, idet der i regulativet skal beskrives en godkendt skikkelse/vandføringsevne?

I udkastet har man ikke forholdt sig til omfanget af den opgave der tilgår kommunerne, og de omkostninger som er forbundet med en løbende revision af vandløbsregulativerne. Reviderede vandløbsregulativer betyder at der skal afsættes ressourcer til fornyede opmålinger og til den egentlige regulativrevision. Revision af vandløbsregulativer er en administrativ tung opgave, som indebærer høring og dialog med

Struer Kommune bruger it i sagsbehandlingen. Derfor skal kommunen følge persondataloven og gøre dig opmærksom på dine rettigheder efter denne lov: Når kommunen indsamler og/eller behandler personoplysninger om dig, har du ret til at få indsigt i disse oplysninger og gøre indsigelse, hvis oplysningerne er forkerte. Kommunen skal slette/ændre forkerte oplysninger. Vil du vide mere om persondataloven, kan du læse en udførlig vejledning på Datatilsynets hjemmeside: www.datatilsynet.dk

lodsejere, og vil være defineret at hvor og hvornår bæveren slår sig ned.

Ved etablering af en permanent bæverdæmning forventes der gennemført en regulerings sag jf. vandløbsloven. Hvem vil i givet fald skulle rejse regulerings sagen?

Planen forholder sig ikke til hvordan og hvem der skal betale eventuel kompensation til lodsejere, som påføres tab som følge af en regulering og et nyt regulativ.

Vil staten kompensere kommunerne for eventuelle udgifter til lodsejerkompensation samt udgifter til regulativrevisioner?

Det bør derfor af forvaltningsplanen være en klarhed om kommunernes afledte opgaver, med tilpasning af vandløbsregulativernes til bæverens dæmningsbyggeri og de afledte omkostninger, herunder til administrativ opgaveløsning og de erstatningsmæssige forhold for lodsejere.

Vandløbsvedligeholdelse

Kan en kommune i de offentlige vandløb eller en privat bredejer lovligt fjerne en dæmning som er under etablering i forbindelse med den normale vandløbsvedligeholdelse.

Hvis en dæmning ikke fjernes – lever kommunen eller bredejer så ikke op til sine forpligtigelser efter vandløbsloven. Er kommunen eller den enkelte bredejer erstatningsansvarlig, hvis en bæverdæmning medfører oversvømmelse og økonomisk tab for andre?

Indsatser i vandløb

Der skal i forvaltningsplanen være klarhed omkring kriterier for hvornår dæmninger forventes fjernet af Naturstyrelsen, så kommunen i sin vandløbsadministration kan vurdere hvor det vil være meningsfuldt at investere i fjernelse af øvrige spærringer og gennemføres vandløbsforbedrende indsatser, etablering af gydeområder m.v.

Der opfordres til en fortsat smidig proces, når kommunen som § 3 og vandløbsmyndighed indstiller en spærring til hel eller delvis fjernelse i private og offentlige vandløb.

Bæverens påvirkning af naturen

Endelig opfordres staten til at følge udviklingen og konsekvenserne af forvaltningsplanen, herunder at artsrigdom og udviklingen i naturkvalitet og naturtyper følges i og omkring bæverdæmningerne.

Politisk behandling i Struer Kommune

Der skal i forbindelse med høringssvaret tages forbehold for en politisk behandling i Struer Kommunes Teknik-, Miljø og Klimaudvalg som endnu ikke har fundet sted.

Høringssvaret bringes for kommunes udvalg på møde i maj måned.

Med venlig hilsen

Centerchef

John Patuel Hansen

Miljø- og Fødevarerministeriet

Sendt på mail: mfvm@mfvm.dk

Telefon 3324 4266
info@skovforeningen.dk
www.skovforeningen.dk

14. april 2020

Høringssvar til udkast til forvaltningsplan for bæver – MVFM J. nr. 2017-5409

Dansk Skovforening takker for muligheden for at kommentere på udkastet til ny forvaltningsplan for bæver. Forvaltningsplanen har været længe ventet og vi hilser det velkomment, at der nu endelig foreligger et udkast.

Generelle bemærkninger

Arbejdet med ny forvaltningsplan for bæver blev sat i gang tilbage i 2015. Her blev der nedsat en arbejdsgruppe under Vildtforvaltningsrådet, der skulle bidrage til arbejdet. Dansk Skovforening er repræsenteret i gruppen og vi undrer os over, at det foreliggende udkast er udarbejdet uden inddragelse eller orientering af gruppen.

Vi er ærgerlige over den langsommelige proces, hvor mulighederne for at inddrage interessenter og erfaringer med den tidligere plan ikke er udnyttet optimalt. Det fremsendte udkast bærer præg af at være blevet hevet op af en skuffe og kort suppleret inden det er sendt i høring. Der er efter vores opfattelse brug for en gennemskrivning og særlig brug for at medtage nyeste data, for at gøre forvaltningsplanen tidssvarende.

Da bæveren blev reintroduceret i den danske natur tilbage i 1999 var det med begrundet frygt fra lodejersiden, for de konsekvenser den vil kunne få for land- og skovbruget. I den periode der er gået siden udsættelsen, har bæveren nu spredt sig og flere lodsejere har oplevet betydende gener.

For Dansk Skovforening er det essentielt at den nye forvaltningsplan indeholder værktøjer der gør det muligt for private ejere, der oplever gener ved bæveren, at minimere afgrødeskaderne og regulere bæveren. Der er brug for løsninger der reelt kan afbøde og afhjælpe konflikterne.

Det er samtidig vigtigt at det er klart af forvaltningsplanen hvem der har ansvaret for forvaltningen og at kontaktoplysninger på de personer i Naturstyrelsen, der står for bæverforvaltningen, er let tilgængelige på hjemmesiden, så lodsejerne ikke er i tvivl om hvem de skal kontakte hvis de oplever problemer.

Det bør endvidere klart fremgå, at det er myndighederne der skal afholde alle omkostninger for de nødvendige afværgeforanstaltninger.

Begrebsforvirring og habitatdirektivets beskyttelse

Der bruges igennem udkastet til forvaltningsplan en række begreber, men der savnes lidt konsistens også i forhold til det der tidligere er oplyst på møderne i bæverarbejdsgruppen.

Af indledningen fremgår det at den første forvaltningsplan havde fokus på udsætningen og den første periode herefter, dvs. bæverens etableringsfase, mens den nye plan har til formål at beskrive den fremrettede forvaltning med udgangspunkt i at bæveren anses som en integreret del af den danske natur.

På mødet i bævergruppen den 12. august 2016 blev det oplyst, at *"etableringsfasen stopper når der findes en levedygtig bestand, dvs. 50 reproducerende familier, og først der kan bæveren betragtes som en integreret del af den danske/den biogeografiske regions natur (DCE's vurdering)".* Men ifølge de senest opgørelser, er det endnu ikke tilfældet.

Det fremgår af indledningen til planen at bæveren i 2016 blev optaget på referencelisten over EU-natur og at bæveren *derfor* betragtes som værende en naturlig del af den danske natur og dermed omfattet af habitatdirektivets beskyttelsesregler for Natura 2000-områder.

Det er vores opfattelse, at bæveren ikke for nuværende lovgivningsmæssigt i Danmark er omfattet af den strenge Bilag IV beskyttelse i Danmark, da bæveren ikke er medtaget på bilag 3 til Naturbeskyttelsesloven, jfr. §§ 29 a og 30, stk. 2. Bilag 3 reflekterer de arter på Bilag IV, som har deres naturlige udbredelsesområde *i Danmark*, og som derfor skal beskyttes efter de strenge regler i Art. 12. Her er bæveren ikke nævnt.

Alligevel skrives det senere i afsnit 3 at bæveren er blevet omfattet af artikel 17-rapporteringen for Danmark, dog uden at den som før nævnt fremgår af bilag 3 til naturbeskyttelsesloven. Samtidig nævens det, at det forventes at bæveren kommer på udpegningsgrundlaget for enkelte Natura 2000-områder i Jylland. Det opdaterede udpegningsgrundlag har allerede været i høring i november 2019 og forvaltningsplanen bør derfor opdateres med nyeste status inden færdiggørelsen.

Det er derfor ikke entydigt beskrevet hvornår bæveren kan betragtes som en integreret del af den danske natur og siges at være på den anden side af etableringsfasen. De fleste afsnit i planen peger dog på at bæveren er veletableret og sågar tæt på at have opnået gunstig bevaringsstatus i Jylland (se konkrete bemærkninger til afsnit 4.2 nedenfor).

Vi foreslår derfor at planen og særligt indledningen gennemskrives med dette i mente, så det er tydeligt om at bæveren betragtes som ovre etableringsfasen eller ej.

Konkrete bemærkninger til enkelte afsnit

Afsnit 2.2 Slægtskab og udbredelse

I afsnittet refereres til data for 2016 og kun til den fremskrivning DCE har lavet. Der må findes nyere data som kan indgå i planen på dette punkt.

Afsnit 3 Hidtidige forvaltning af bæver i Danmark

Det er rigtigt at der ikke blev stillet en egentlig erstatningsordning i udsigt, men det er dog pointeret i den tidligere plan, at styrelsen vil afværge eller fjerne problemer, der skyldes bæveren, i områder hvor deres aktivitet ikke kan accepteres. I den gældende forvaltningsplan er nævnt en lang række yderligere tiltag som fx aftaler om overtagelse af jorden (jordfordeling), særlige driftsaftaler eller i tilfælde hvor det ikke kan lykkes at indfange og flytte dyr, at give dispensation til regulering.

Kun få af disse værktøjer har været i brug indtil nu og når nu bæveren er så veletableret bør der være mulighed for at tage flere midler i brug for at afbøde de konflikter, der opstår lokalt, så der kan findes løsninger, der tilfredsstillende lodsejerne.

Afsnit 4.2 Gunstig bevaringsstatus og afsnit 4.3 Overvågning

Her nævnes det at DCE har vurderet at gunstig bevaringsstatus for bæver i Danmark vil forudsætte, at der i en biogeografisk region er en bestand på mindst 200 individer fordelt på ca. 50 reproducerende familier. Samme krav som tidligere er oplyst til bæverarbejdsgruppen som værende grænsen for hvornår forvaltningen overgår fra etableringsfasen til en fremadrettet forvaltning.

DCE har vurderet den aktuelle bæverbestand i årene 2015, 2016 og 2017 på basis af årlige bævertællinger foretaget af frivillige sammen med Naturstyrelsen og på den baggrund lavet en fremskrivning på en estimeret bestand for 2019 på 240-270 bævere fordelt på 30-35 yngleterritorier. Vi mangler dog at få konkrete aktuelle overvågningstal, men det må betyde at vi i 2020 er meget tæt på at bestanden kan opfylde kriteriet for at opnå gunstig bevaringsstatus og gå fra etableringsfasen til den fremadrettede forvaltning.

Derfor finder vi det ikke rimeligt, at der først kan tages stilling til en ny vurdering af bæverens bevaringsstatus i forbindelse med artikel 17-rapporteringen i 2025. Som beskrevet i afsnit 4.3 indgår bæveren først i NOVANA-overvågningen med en standardiseret metode fra 2019. Der vil blive lavet tællinger i vinteren 2020 og 2021 og vi finder det relevant at lave en ny vurdering af bevaringsstatus når disse tal foreligger.

Når den aktuelle status for bæveren er af så stor betydning skyldes det, at det må forventes at der vil blive yderligere muligheder for en regulering og afbødning af skader, der hvor bæveren skaber problemer, når først bæveren vurderes til at være i gunstig bevaringsstatus.

Afsnit 4.4 Supplerende bæverudsætning

Bæveren er efter det oplyste tæt på at have nået gunstig bevaringsstatus og det beskrives også at vækstraten for bestanden i Jylland er en af de hurtigste målt i Europa. Da bestanden samtidig

vurderes sund uden sygdom ser vi ingen grund til at foretage supplerende udsætning af udenlandske bævere. I stedet vil vi anbefale at der fokuseres på muligheden for at flytte bævere i de tilfælde, hvor det kan bidrage til at afhjælpe konflikter.

Afsnit 4.5 Afvejnings af naturhensyn

Overskriften på afsnittet er misvisende og bør mere direkte adressere at afsnittet handler om forskellige muligheder for at håndtere konflikter.

Det næves som introduktion at bæverens aktiviteter som udgangspunkt ikke kan håndteres, med henvisning til at bæveren er omfattet af habitatdirektivets strenge beskyttelse. Dog at der kan være situationer, hvor andre hensyn kan nødvendiggøre en håndtering. Det er her væsentligt fortsat at have være tydelige på at bæveren er en reintroduceret art og der dermed følger en forpligtigelse til at sikre, at lodsejere der oplever problemer kan blive hjulpet.

I afsnit 4.5.1-4.5.5 gennemgås de forskellige afværgeaktiviteter og konflikthåndteringsredskaber. Dog virker fokus i beskrivelserne til primært at være på de udfordringer, der er ved de forskellige løsninger, frem for hvor effektive de forskellige værktøjer kan være for en afbødning af skader og konflikter. Det er derfor væsentligt at de forskellige muligheder løbende evalueres og vurderes, så det kan danne baggrund for den bedst mulige konflikthåndtering.

Afsnit 4.5.1 Afværgeaktiviteter uden dispensation

Det fremgår at Naturstyrelsen skal håndtere dæmninger, bævere, regulering eller flytning af bævere efter samme principper som i den nuværende forvaltningsplan og der henvises til et administrationsgrundlag udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Det er vigtigt at den nye forvaltningsplan er let forståelig og at alle oplysninger om forvaltningspraksis er tilgængelig for interesserede og særligt berørte lodsejere. Det er derfor væsentligt at praksis beskrives fx ved at vedlægge administrationsgrundlaget som bilag til planen.

Det fremgår at lodsejere, der oplever problemer med bævere, kan henvende sig til Naturstyrelsen. Det skal fremgå tydeligt af Naturstyrelsens hjemmeside hvem berørte lodsejere kan henvende sig til og få den fornødne hjælp og rådgivning.

For at få en fornuftig håndtering af problemer med bæveren, som kan opleves voldsomme for ejerne, er det afgørende at Naturstyrelsens medarbejdere er løsningsorienterede og i stand til at yde rådgivning om de aktuelle muligheder for at afbøde skader og løse konflikter.

Afsnittet 4.5.5 Regulering og jagt

Indtil nu har muligheden for at regulere bæveren steder hvor den gør stor skade ikke været udnyttet. Det er helt væsentligt for os at muligheden for regulering fortsat indgår som en mulig løsning, hvis ikke andre tiltag kan løse væsentlige problemer.

Afsnit 4.6 Landbrugsstøtte

Lodsejere kan risikere at miste både sin grundbetaling og andre tilskud på arealer, der påvirkes af bævere, med risiko for at skulle tilbagebetale støtte. Afsnitte beskriver udfordringerne med

påvirkningen af støtteordningerne, men uden at der endnu er fundet en løsning på problemstillingen. Det er ikke acceptabelt at der endnu ikke er fundet en løsning.

Vi skal på det kraftigste opfordre til at der findes en snarlig løsning som kan skrives ind i dette afsnit. Det er afgørende for en fremtidig forvaltning af bæveren, at der er helt klare retningslinjer for hvordan lodsejere holdes skadesløse, hvilke arealer der kan omfattes og hvordan det sikres at ikke bare den manglende støtte, men også et eventuelt mistet udbytte kompenseres.

Afsnit 4.10 Evaluering og adaptiv forvaltning

Dansk Skovforening kan bakke op om en adaptiv tilgang og en løbende evaluering af forvaltningsplanens virkemidler.

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen